

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefranate nu se
primesc. Manuscripte nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukes, Heinrich
Schulz, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Danneberg, In Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; In
București: Agenca Hanau, Buc-
cursale de Romanie; In Ham-
burg: Karoly & Ismann.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o colină 6 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĂR DE DUMINECĂ 22)

„Gazeta“ iese în da-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toată oțioasă
postale din țara și din țară
și la dd. colectorii.
ADMINISTRAȚIUNEA PENTRU BRAȘOV
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dănuș în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un esemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 121.—Anul LIX.

Brașov, Duminecă, 2 (14) Iunie

1896.

Fiasco se apropie.

Serbările „mileniului“ au dat Ungurilor o minunată ocaziune pen-
tru de-a se convinge, cât de păra-
siți sunt ei astăzi de totă lumea și
cât de urgisiți s'au făcut prin poli-
tica lor de maghiarizare înaintea
tuturor țerilor și a tuturor popore-
lor dela noi și din streinătate.

Luni, la jubileul încoronării,
care a atins culmea serbărilor mile-
nare, afară de reprezentanții oficioși
ai câtorva guverne, n'a fost de față
nimeni, dér absolut nimeni, afară
de Maghiarii perciunați și neperciu-
nați, printre cari, ce-i drept, s'au
virit și câți-va Sași slăbănogi. Lér
nici o deputațiune din partea vre-
nui popor nemaghiar din patriă, ori
streinătate nu s'a prezentat, nici o
manifestațiã de simpatie pentru Un-
guri nu s'a făcut. In ticnă și nege-
nați de nimeni au putut dér Un-
gurii să prăsnuască împreună cu
aliații lor Jidanî, căci lumea streină
nu i-a îmbulțit; ei pe ei s'au lăudat,
ei pe ei s'au preamărit, fiind-că nu
s'a găsit nimeni altul, care să-i
laude, ori să-i preamărească.

Expoziția lor, pentru care fă-
cură atăta reclamă în totă Europa,
stă golă și înse-și toile unguresci nu
se mai indoesc ađi, că ea se va ter-
mina printr'un fiasco — milenar! Este
obiceiul, ca la astfel de ocaziuni sta-
tele și poporele amice să trimită
deputațiuni, cari să salute pe aran-
gerii expoziției și să-și arate dra-
gostea și admirațiunea față de
națiunea lor. Așa, de exemplu, se
ne aducem aminte numai de espo-
ziția cehă din Praga, din vara anu-
lui 1891, care, cât a durat, a dat
prilegiu la un șir de manifestațiuni
de simpatie aproape ne'nterupte când
din partea unora, când din partea
altora dintre poporele amice Ce-
hilor.

Pentru Unguri însă astfel de
popore amice nu se găsesc ađi
nicăiri. Din contră, serbările lor au
dat îndemn de-a se scula toți și de
tote părțile pentru a-și arăta nemul-
țămirea, disgustul și antipatia față
de Unguri, cari prin politica și in-

gâmfarea lor au înstreinat totă

lumea, rămânând singuri, ca cucul.
Póte că Ungurii, decât ar fi pre-
simțit nesuccesul serbărilor, nu s'ar
fi umflat atăta și n'ar mai fi cău-
tat să atragă asupra lor ochii Eu-
ropei culte, cari n'au ce vedé la ei,
decât slăbiciune și érași slăbiciune.
Se vede însă, cu Ungurii nu s'au
cunoscut pe sine și abia acum, cu
serbările lor milenare, li-s'a dat oca-
siunea de-a se convinge, ce réu stau
și cât de părașiți sunt.

Ce să facă acum? Ca să mai
ascundă goliciunea înaintea lumii,
au pornit cu ajutorul fișpanilor și
a solgăbirăilor o vânătoare prin co-
mitate, ca să mai prindă ici-colea
câte-un suflet nemaghiar spre a-l
duce la Budapesta și așa să arate
lumei, veđi Dómne, că totuși și es-
poziția Ungurilor e cercetată de
cine-va.

N'am fi cređut, că tocmai între
Români se vor afla astfel de pécă-
toși, cari să se lase a fi prinși in
acéstă unghită a adversarilor noștri.
Dér, după cum arătăm la alt loc
al diarului nostru de astăzi, in car-
tea sorții așa a stat scris, ca să in-
durăm și acéstă rușine.

Rușinea ni-au făcut-o frații noș-
tri dela Caransebeș, acei fii de gră-
nițeri români, cari până mai ieri
alaltăeri, sub conducerea regretatu-
lui general Doda, au dat atât de
frumóse exemple de unire și solida-
ritate națională la alegerile de de-
putați dietali. Foile budapestane, ce
ni au sosit ađi, spun, că 685 de Ro-
mâni din Caransebeș și impreju-
rime, sub conducerea a 15 preoți și
15 învățători, au sosit alaltăeri cu
tren separat la Budapesta, purtând
in frunte mai multe steaguri ungu-
resci și făcând acolo frățietate cu
dușmanii noștri.

Nu putem sci încă, intru cât
este adevărată acéstă scire adusă de
foile unguresci, dér de-ar fi și nu-
mai pe jumătate adevărată, ea ne
dóre mult, căci aici e vorba de-o
demonstrațiã in contra tuturor Ro-
mânilor, și apoi pe cine dintre noi
nu l'ar duré, când pe Român tre-
buie să vadă demonstrând in contra

Românului? Ce-ar dice óre gene-
ralul Doda, decât s'ar scula din
morți și ar vedé pe bravii săi gră-
nițeri de éri, la câtă decadentă mo-
rală și națională au ajuns ađi?

Se bucură Ungurii, că au putut
găsi și in sinul Românilor, și încă
chiar a clerului, astiel de unelte ale
lor. Dér să-și aducă aminte, că nu
este pădure fără uscături. Ómeni
slabi, cari pe față dice una, ér in
ascuns urméză scopuri perfide, se
găsesc la tóte poporele. Dér acestea
nu sunt pene, cu cari să se póta
impodobi cineva.

Fapt este și rămâne, că din
serbările milenare Ungurii au putut
vedé, că nu se bucură ađi de prie-
tenia nici unui popor din țera și
streinătate. Sunt singuri, póte ca
nici un alt popor in Europa și, decât
e vorba să-și găséscă și ei o ocro-
tire in contra pericolelor, ce-i ame-
niță din afară, atunci acéstă ocro-
tire numai la poporele nemaghiare
din patria lor o pot căuta. Nu noi,
prin urmare, ei ei au să umble după
prietenia noastră.

Poporul și cărturarii noștri.

Un sfat bun, dat la timp, este
mult vrednic nu numai pentru indi-
vid când se vede strimtorat, ci și
pentru un popor in vremuri de res-
triste.

Insé decât este ca povăța bună
să fiã ascultată și să aibă urmări
binecuvântate, ea trebuie să iese din
gura ómenilor, cari se bucură de in-
crederea, iubirea, stima și respectul
celor ce au lipsă de povățuire.

Binecuvântat de Dumneđeu e
poporul, care-i bine sfătuit din partea
conducătorilor săi. El va fi ferit de
multe rele și scutit de multe suferințe!

La sórtea poporului român ne
gândim adese-ori. De ce acest brav
popor a trebuit să suferé așa de
mult in cursul vécurilor; de ce și
astăzi tot numai Românul să fiã osên-
dit la cele mai grele suferințe între
tóte poporele acestei împărății?

Óri cât am căuta și cerceta in
cartea istoriei lui, tot numai de una
și aceeași nenorocire am da:

Poporul român a fost réu povățuit
Am đis, că a fi bine povățuit
insémnă a fi bine condus. Poporul
nostru a suferit in trecut și suferé și
ađi in mare parte din cauză, că fiif
cei mai luminați și cei mai avuți
din sinul său l'au părăsit, l'au uitat
in păraginare și fără de nici o con-
ducere seriósă și conscientă.

Dér să lăsăm trecutul. Avem
noi destul de-o camdată cu maltra-
tările și împilările, ce trebuie să le in-
registrăm đilnic in paguba țeranului
nostru.

Astăzi, ca și in trecut, țeranul
român e brav și muncitor. Dér decât
și ađi trebuie să îndure atătea rele,
negreșit că acéstă nu póte fi o ur-
mare a bunelor sfaturi și îmbărbă-
tări, ce le primesce dela fiif săi cei
luminați. Ba, când vedem, că ținu-
turi întregi sunt lăsate pradă in mâna
liftelor jidovesci, fără de voia ne co-
vêrșese credința, că slab este po-
vățuit țeranul nostru, decât nu e chiar
cu totul părăsit de cătră cei-ce tre-
buie să-l învețe cum să-și apere drep-
tul și cum să stea față cu uneltirile
dușmanilor.

In apărarea de până acum prea
am fost slabi; prea am umblat și
umblăm cu capul plecat unde drep-
tul și adevărul vorbesc pentru noi;
n'am pășit cu destulă energiã și tă-
riã de suflet acolo, unde eram îndrep-
tățiți și datorii a păși, și pare că n'am
slăbit nimic din moliciunea și răb-
darea noastră proverbială.

Pentru-ca să póta îmbărbăta pe
țeran, trebuie ca cărturarii noștri dela
sate, ca și dela orașe și de ori și
unde ei inșiși să fiã înainte de tóte
bărbați cum se cuvine, cu mintea și
inima la loc.

Și decât cărturarii noștri voesc
intr'adevăr să corespundă datoriei na-
ționale de-a sări in ajutorul țeranu-
lui român, atunci să nu stea retrași
și împietriți, ci să se pună in frunte
cu arma legii, in grai și prin scris
in apărarea lui la tot locul și la
tótă ocaziunea. Căci inzadar vom
cere să ni-se respecte drepturile și
naționalitatea, decât noi vom sta cu
mânile in sin, privind cum pieré țe-
ranul, neglijat și părăsit de ai săi.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

EUSTAHIE.

(Legendă.)

In anii din urmă ai vechei și păgă-
nei împărății romane trăia un renumit că
pitan de război, care adese-ori condusesse
legiunile la învingere. La compatrioții lui
stetea in mari onoruri, avea moșii intinse
și alt-fel de proprietăți, era n vedă la îm-
păratul și se bucura de iubirea unei soții
frumóse, care-i dăruise doi fii dragălași.
Ast-fel trăi el mulți ani in strălucire și
mărire. Numai una îi lipsea, venerația că-
tră Dumneđeu. Era păgân. Nu voia să scie
nimic de Dumneđeu. Inbia lumea și obic-
nuia cu plăcere a se lăuda cu multele lui
virtuți și cu înțelepciunea sa. Sosi însă
timpul, când se făcú o mare schimbare in
inima lui. Arătându-i-se un ânger — așa
se dice — îi porunci să-și umiléscă inima
și să-și plece genunchele dinaintea unicu-
lui Dumneđeu adevărat al creștinilor. Aré-
tarea n'a fost fără folos. Bravul și bêtră-
nul ostaș se boteză cu înțrega lui familiã

și din minutul acela să mărturisea de creș-
tin. Aceștia însă pe acele vremuri erau
desprețuiți și urmăriți.

Eustahie, acesta era numele ce i-se
dase in botez, se căia cu sinceritate de
mândria și necredința lui de odinioară. Vechii
lui amici îi batjocoreau și îl luau in ris,
vedând cum lucră cu el prevedința Dum-
neđeiescă, in care credea el acuma. In loc
de bună starea de mai înainte, se revér-
sară asupra lui tot felul de griji. Aceștia
erau primele fructe ale iubirei dumneđeesci,
ale cărei drumuri nu sunt ca drumurile
ómenilor și care adese-ori se manifestă mai
cu putere prin pedepsele ei. Cel întors la
legea creștină însă cu umilință își purta
crucea ce i-o dădea bunul Dumneđeu, ca
in școla suferinței și a înfrânării să-și do-
bândéscă coróna cea vecnică. Și greu avé
să se ispitéscă noua lui credință prin ne-
norociri de tot felul, venite asupra lui și
asupra celor de lângă sine. Turmele îi pe-
riră de bóle, caii cei mai frumoși fură lo-
viți de trăsnet, o secetă îi nimici séménă-
turile, casa îi fu amenințată de fómete,

slugile i-se bolnăviră, seu fugiră dela el.
Din đii in đii era tot mai sărac. Pe lângă
aceștia domnul seu, împăratul i-se aréta
tot mai rece. In adevăr, suferințele lui erau
mari, și îl așteptau altele încă și mai mari.
Intr'una din đile, lipsind de acasă, acéstă
fú atacată și arsă de o bandă de hoți. La
întórcerea lui își găsi nevasta și copii tre-
murând de spaimă și frig; abia scăpaseră
sărmanii de mórtea prin foc, numai cu hai-
nele de pe ei.

„Fiã voia ta“, se ruga Eustahie ridi-
cându-și spre cer ochii de la locul de pus-
tiire și mulțumi lui Dumneđeu, că i-a lă-
sat in viéță ceea ce îi era mai scump pe
lume, femeia și copii.

Averile, prietini, servitorii tóte erau
perdute și insoțit numai de ai săi, părăsi
vatra dărimată, ca să-și caute locuința de-
parte de locul unde trăi odinioară in atăta
îmbelșugare. După un timp călătorii ajun-
seră la țermurii mării, unde o corabiã aș-
tepta vânt favorabil, ca să trecă la țermu-
rele din față.

Eustahie se rugă de corăbier să-l trecă
și pe el. Ajungând la celalalt țermure cerú

insé să-i plătescă. Ei, bieții, nu aveau nici
bani, nici marfă cu care să-i plătescă. Co-
răbierii își băteau joc de el dicând, că nu
primesc mulțumiri in loc de plată.

In sfirșit dice căpitanul corabiei: „no-
rocul este că ai o femeie, pe acéstă voiu
opri-o și voiu vinde-o ca sclavă“.

Eustahie strigă, că nimic nu este in
stare să-l despartă de femeia lui, dér tóte
rugămintile și protestele lui au fost zadar-
nice. Scumpa-i soție fú smulsă din brațele
lui, ér el, stălcit de bătai, fú aruncat la
țermure dimpreună cu copii. De aici vé-
dură cum se depărta corabia cu soția și
mama iubită care, plângând și frângându-și
mânile, rămase in stăpânirea bărbaților blă-
ștémați. Eustahie strinse la inima-i sfășiată
de durere pe copilașii, cari plângeau, și se
ruga: Dómne fiã voia ta!

După ce vâslele corăbiei nu se mai
vedură, nefericiti peregrini apucară la drum
in țera, care le era cu totul necunoscută.
Nu trecú mult și ajunseră la un riu lat și
adânc, in mijlocul căruia se afla o mică
insulă.

N'avem decât să ne uităm la adversarii noștri. Nu vedem noi cu ce căldură, cu cât entuziasm și fanatism își apără ei drepturile lor și cât de mult își iubesc libertatea, limba și naționalitatea?

Dér n'avem nevoie să alergăm la streină după exemple, cum trebuie să știe aperi un popor drepturile sale de limbă și naționalitate. Nu ni-au lăsat ore strămoșii noștri moștenire iubirea nesfârșită către limba și legea noastră în prețul orî căror jertfe?

Da! — căci nu poate fi lege pe lume, care să ne oprască iubirea de aceste comori, fără de cari viața unui popor nu ajunge nimic.

Însă această iubire cere dovede delă noi toți, cere dovede vii și ne-curmate și ea se manifestă numai prin fapte și prin jertfe.

Jertfe! Care popor din lume a jertfit și jertfesc mai mult, decât poporul nostru? Jertfesc bietul, dér mai tot în sec, fără a vedea ródela muncii și jertfelor sale.

Séu dóră nu vedeți, că munca sécă l'a slăbit mai de tot; nu vedeți, că-i stă răsufierea și că o amorțelă omoritoare începe a-i cuprinde membrele?

El timpul, ca să-i vină o încurajare, un ajutor din vre-o parte, care să-i întărească sufletul și speranța într'un viitor mai bun și mai vrednic de omenire. Acastă încurajare, acest ajutor sunt chiamați a i-l da cărturarii noștri eșiți din sinul lui; a i-l da cu vorba și cu fapta, în scris și în tot chipul posibil.

Ast-fel numai se va duce entuziasmul pentru marea noastră cauză națională și în șirurile poporului, și atunci acest popor cu nobilă inimă și gata la orî-ce sacrificiu, va da de bună voie, ceea-ce a trebuit să dea silit de biciul despotismului pentru interese străine vieții lui — va da și va face tot posibilul pentru lupta de apărare a limbei și naționalității noastre mult amenințate.

Căturari români, interesați-vé de binele și sórtea poporului țeran, căci de binele și sórtea voastră, și de viitorul acestui ném Vé ve-ți interesa!

Revista politică.

Cuvintele monarchului. Lună în 8 Iunie au fost în Budapesta mari serbări, cari au pus așa dicénd vîrfu mileniului unguresc. În palatul din Buda s'au dus înaintea monarchului améndoué camerele ungare — cea a magnaților și cea a deputaților — și aici prin rostul lui Desideriu Szilagy, președintele dietei, ele au adus omagii domnitorului. În cuvéntarea

sa Szilagy a făcut amintire și despre naționalități dicénd, că „esperiența de vécuri dovedesce, că pe acest pămént numai un stat puternic și unitar este în stare de a cörspunde problemelor sale. Statul și unitatea națiunei politice este puterea susținătoare. Nicî acestea, nicî patriotismul nu pretind nimicirea deosebitelor naționalități din Ungaria; ceea-ce se cere dela ele este, să fiă cu credință față de statul maghiar“. Cuvintele lui Szilagy au avut de sigur de scop să amétescă lumea străină asupra tendințelor națiunei maghiare stăpânitoare, tocmai acum când din toate părțile se arată cele mai mari nemulțămiri față cu politica Maghiarilor dușmănoasă vieții și dezvoltării națiunilor nemaghiare din Transilvania și Ungaria. Monarchul răspundénd lui Szilagy díse: „Din istoria să tragem învățătura, că țera acésta numai atunci a fost puternică și înfloritoare, când fuí séi, alipindu se cu credință la domnitorul și legea lor, au trăit unii cu alții în concordia frățescă. Dinpotrivă însă, ea a fost încunjurată de primejdii, când neînțelegeri interioare au făcut să amorțescă puterea ei de viață“. — Cuvintele acestea ale monarchului au cădút ca un trăsnet asupra șovinistilor dela putere. Ele sunt o admonițiune strașnică la adresa acelora, cari de decî de ani nu fac altceva, decât să turbure pacea și liniștea în țéră și să zădărnicescă orî ce bună înțelegeri între fiú séi, prin o politică din cele mai nenorocite, prin prigoniri și nedreptăți cu legionul contra cetățenilor, cari ținénd cu credință la limba și la legea lor, nu vor să se închine potelor de maghiarizare și desnaționalizare.

Marea adunare a antisemiților. În Viena s'a ținut Marí o mare adunare a creștinilor-sociali, la care au luat parte peste 6000 de ómeni. Intre alții erau de față vice-primarul Vienei Dr. Lueger, deputații Steiner, Scheicher și Dr. Fattai, apoi numeroși membri din consiliul comunal, reprezentanții diferitelor cluburi și ai studenților aicii.

Cel dintăit a luat cuvéntul August Schreiber, redactor la fóia „Deutsches Volksblatt“. El vorbi despre naționalitățile asuprite din Ungaria, dicénd, că stările dintre Jidano-maghiari și Nemaghiari au ajuns la punctul, unde nu mai póte fi vorba despre egala îndreptățire, ci despre existența séu necistența națiunilor nemaghiare. Uniunea Ardelului cu Ungaria — díse vorbitorul — a adus cu sine asuprirea Románilor. Dece milioane de nemaghiari stau în fața a șese milioane de amestecături jidano-maghiare, cari pun în mișcare tot aparatul statului pentru a despoia pe cei dintăit în modul

cel mai barbar de naționalitatea lor. În fine vorbitorul a propus o rezoluțiune prin care adunarea își ține de datoriă a lua poziția contra mileniului; tot odată adunarea felicită pe națiunile nemaghiare din Ungaria și Transilvania pentru lupta lor energică de apărare, ce o pórtă contra asuprirei jidano-Maghiare. Rezoluțiunea a fost primită unanim.

A luat apoi cuvéntul Dr. Lueger. Vorbirea lui a fost o formală declarare de război contra elicei domitoare din Ungaria. Clica acésta detăiméza tot ce îi stă în cale, ér decă noi ne apărăm și protestăm contra atacurilor ei fanatiche, ni-se resp unde, că turburăm pacea. Maghiarii totdeuna au fost dușmanii Germanilor și ai Austriei, și de aceea eu — díse Lueger — nu voi înceta lupta contra lor și vom lupta cu toții. Decî înainte la luptă! — Vorbirea lui Lueger a provocat un vifor ne mai pomenit de aplause.

Politica esternă a Austro-Ungariei. În ședința delegațiunei austriace dela 9 Iunie, ministrul comun de esterne, contele Agenor Goluchowski, a făcut o dare de semă asupra politicei din afară a monarchiei austro-ungare. Cu privire la evenimentele desfășurate în timpul din urmă în Macedonia și Asia-mică, el díse, că acestea au atras atențiunea întregi diplomății europene. În urma măsurilor comune luate de puteri însă, mișcările de acolo s'au mai potolit la ceea ce a avut un mare merit Austro-Ungaria. Cestiunea Armenilor încă a dat mult de lucru diplomăției. Turcia, care în prima liniă a fost atinsă de confragațiunea orientală, are să fiă recunoscătoare puterilor, că au scos-o din încurcătura. Decă Turcia nu va pune capét omoririi creștinilor din provinciile de sub stăpânirea ei, atunci amicii séi, pe lângă cea mai mare bună-voință, n'ó vor pute scápa de peire sigură. Raporturile dintre Austro-Ungaria și celelalte puteri — continuă Goluchowsky — sunt cât se póte de îmbucurătoare. Tripla-aliantă e mai tare ađi, ca orî și când; cu Rusia trebile merg bine, căci acésta mare împărăție doresce și ea pacea. Vorbind apoi de România, ministrul díse, că purtarea ei este corectă, mulțămítă înțelepciunei și calităților de bărbat de stat ale Suveranului ei. Dela neatárnarea ei încóce, România a manifestat inclinări mari pentru cultura europeană, atingénd în acest punct de vedere o mare îndăltime. Raporturile Austro-Ungariei cu România sunt cele mai îmbucurătoare. Nu așa însă stă lucrul cu Serbia. Aici, díse Goluchowski, este o mare disordine internă, și în urma luptelor dintre partide țera ur-

măresce nisce căi nesigure. Cu Bulgaria totuși e mai de trăit. Prin re-nóscerea Principelui ei, Bulgaria a regăsit acum o situațiune legală. Decă Bulgarii vor ținé ordinea și pacea în lăuntru, atunci norocul ei, ea va justifica simpatia, ce le are Europa pentru ea. Cu Francia și Anglia încă stă bine Austro-Ungaria. — Tóte sunt dér bune, însă totuși guvernele cer, ca armata să se întărească, sercinele bănesci asupra poporului să se înmulțescă, căci numai așa pacea va fi susținută, decă vom avé tot mai mulți soldați și tunuri. Halal, de-o astfel de pace!

Ungurii și România. Cuvintele lui Goluchowski, spuse în delegațiuni față de România, au dat privilegiu și delegațiilor ungur de a-și face și ei judecata asupra României. În ședința de alaltăeri a delegațiunei ungare, Berzeviczy Albert luând cuvéntul díse, că da, recunósce și el, că stările din România s'au mai îmbunătățit în ceea ce privesc raporturile cu Ungaria. Mulțămítă atitudinei leale a regelui Carol, precum și pășirei energice a guvernului de ađi din Bucouresci, mișcarea „irredentistă“ nu se mai arată acum, ca înainte. Mai anii trecuți prea se arată multă dragoste față de României din Ungaria (din partea unor anumite curenti politice de peste Carpați. Dér acum e altceva, însă acest altceva nu trebuie să iluzioneze prea mult pe Maghiari.

Ministrul Goluchowski răspundénd lui Berzeviczy díse, că dela România nu se póte aștepta mai mult ađi, și dimpotrivă diplomația austro-ungară nu va suferi de loc să se întemple acolo lucruri, cari ar mari necazurile interne de aci. Cu alte cuvinte Goluchowski își va pune în cumpeună tótă influința și puterea, ca Ungurii să nu mai fiă supărați de cei din România prin manifestațiuni de aderență față de luptele, ce le pórtă României asupriți cu asupritorii și dușmanii de mórte ai românismului atât de crud persecutat.

Anglia. Fóia englesă „Morning Post“ se plânge într'un articol, că Anglia este amenințată cu încurcături aprópe din tóte punctele păméntului. Germania o amenință în Africa-meridională, Rusia și Francia stau pretutindení față 'n față cu ea, periclitând interesele englese. Decă starea acésta nu se va schimba — díse numita fóia — atunci e peste putință să nu se întemple în scurt timp un conflict cu armele. În fine fóia englesă îndemná pe guvernul din Londra să întărească cât se póte mai grabnic armata și marina.

Trebuia să trecă peste riu dér nu dăriră nicî o luntriță, nicî un pod. Atunci Eustahie porunci fiului celui mai mare să aștepte la țermure, lna pe cel mai tiner în spate și înótă cu el de cealaltă parte a rului.

Pe insulă se odihni puțin înainte de a trece și pe al doilea copil. De-odată aude un țipet. Intorcéndu-se iute spre băiatul, pe care numai acum îl lăsase sănétos, spre spaima lui, băgă de semă, că un leopard sare asupra băiatului il ia în gură și fuge cu el în tufiș. Părintele înspăimântat de mórte, în desperarea lui, voia să plece după băiat, chiar și în punerea capului... atunci aude un răcnet înfricoșat pe celalalt țermure și vede cum un leu puternic ducea pe fiul cel mai mare în gură, care înzadar striga în ajutor pe nefericitul séu tată. Ca fulgerul dispăruse îngroditorul animal cu prada sa în pădure.

Fără arme, aprópe nebun de durere și, pe lângă aceea, de copilași și răpitorii lor despărțit prin riul cel lat, nu-i mai rămăsese lui Eustahie alta, de cât să cadă în genunchi și să se róge pentru bieții

copilași ca scumpa lor vieță, chiar în pădurea întunecóasă, în care nicî-odată n'a străbătut picior de om, să fiă cruțată de furia leului și a leopardului. Orî cât de greu îi cădea lui Eustahie, totuși, cu fața scaldată în lacrimi, șopti: Dómne, fiá voia ta!

Nu mai credința l'a împedecat să nu sară în apă și să caute mórtea, pe care și-o dorea.

Din nou trecú peste riu cu înótul și își urmă singur calea într'o sélbătăciă mare, prin desișe fără nicî o urmă de om, peste stânci arse de arșița sórelui, pe lângă peșteri cu animale sélbatice. A fi sfășiat de animalele cele mai turbate să párea o sórte fórté suportabilă pentru bărbatul, care a suferit atâtea nenorociri. Animalele răpitoare însă nu-i făceau nicî un réu, chiar și alte ființe periculoase să fereau spăriate din calea omului, care avea să mai sufere multe díle de încercare. Eustahie tot merse înainte până ajunsese la nisce stânci singuratiche, într'un deșert, fără suflet de om, cu multe peșteri, unde zăceau osámintele nenumerăților peregrini, cari muriseră în pus-

tietate, în mare miseria. Într'o peșteră de acestea își căută adăpost, până când Domnul cerului se va îndura a pune capét vieții lui, vrednice de îndurare.

Mulți ani a trăit aici ca un pustnic. Hrana lui consta din rădăcini și fragi, ér de beut avea apa unui isvoraș, ce eșia din stâncă în peșteră. Timpul îl petrecea în rugăciuni și meditații asupra păcatelor omenesci și a înțelepciunei și bunătății lui Dumnezeu. Adese-ori își aducea aminte de soția și copiii séi și mereu se ruga lui Dumnezeu, ca să-l învrednicescă să-i mai vedă odată. Sfirșitul fiá-cărei rugăciuni era: „Dómne, fiá voia ta!“ Ast-fel, pe încetul, își uită durerile și găsi pacea sufletescă, pe care nu o avea atunci, când se afla în putere și mărire.

În ținutul întreg era cunoscut de om sfânt. Din tóte orașele și satele, ce se aflau în jurul deșertului, veneau la el ómeni cari aveau lipsă de mângăere și ajutor, ca să-și descopere suferințele lor. Și Eustahie se arăta prietenos și îngăduitor către toți, gata tot-déuna a se ruga cu ei împreună, a le da cuvinte de mângăere, cum și sfa-

turi bune. De altmintea vorbea puțin și nime nu scia, cine e? și de unde venise.

Așa i-se trecea vieța în tăcere și liniște, până când într'una din díle îl cercetară doi bărbați pentru cari i-se încălđi inima, înțelegénd, că sunt ostași romani, foști camarađi, de arme ai lui.

Fără să presupună cine e pustnicul, îl rugară să-i primescă peste nópte în peșteră. Și după ce îi ospétă cu ce avea mai bun, îi povestiră noutățile cele mai próspete din Roma, și ce scop au ei în călătoria lor — îi povestiră cum barbarii sélbateci s'au năpustit asupra împărăției romane, călcând în picioare trofeele prețioase, de cari odinórá tremura lumea întrégă, cum în armata romană domnesce discordie și neîncredere și cum toți doresc să le vină înderept căpitanul, care așa adese-ori i-a condus la isbândă sigură, și care de multă vreme a dispărut fără urmă, că împératul a trimis mai de multe-ori ómeni, cari să-l caute, dér tot-déuna înzadar și că în fine, ei améndoi au căpétat poruncă, să mérégă în tóte părțile lunei până vor găsi pe vechiul erou și să-l aducă la Roma înderept,

Rușine se le fiă.

Vai vouă fariseilor și cărturarilor, cari înghițiți cămila și strecoarați țintarul!

Aceste cuvinte ale Sfintei Scripturi ni-au venit fără voie în minte, când am cetit în foile de ață, că s'au aflat și în sinul nămului nostru câte-va sute de Români rătăciți, cari uitându-și de datoriile față cu poporul la care se fălesc că țin, s'au deșit și umilit a-se lăsa duși, ca nisce vite, la marele bălcu unguresc din Budapesta, la esposiția mileniului maghiar.

Ei nu sunt Români Ardeleni, sunt din frumoasa țară a Bănatului, comitatul Caraș-Severin.

Dér se vedem cum s'au dus, și cine i-au dus?

Tôte foile jidovesci-unguresci, ce le-am primit ați spun, că sunt 685 la număr. Etă, de pildă, ce scrie „Budapesti Hirnap“ dela 12 Iunie sub titlul „Visitarea în masă a Românilor“.

Drept desmintire, că așa numitul comitet național român ar conduce pe toți Români din patriă, au sosit ați în capitală 685 Români din Caraș-Severin, ce se vadă esposiția. Ei au fost primiți în capitală de către deputatul Szende Béla, ér din partea direcțiunei esposiției de către Dr. Iuliu Kovács. Români s'au venit cu mai multe steaguri trei culori naționale și o musică, și când s'au dat jos de pe tren, reuniunea musicală din Caransebeș a cântat mai multe cântări patriotice. După această Dr. Kovács a salutat pe oșpeți, din partea cărora a răspuns primarul Burdia din Caransebeș. El a accentuat, că escursiunea în masă a Caraș-Severinienilor este un simptom însemnat, că Români-maghiari iau parte cu inimă deplină și cu sentiment patriotic la serbarea milenului națiunei maghiare.

Apoi oșpeții în rânduri de câte patru înșiși în cătecele musiciei, au plecat spre esposiția prin strada Andrássy. În oalelor, corul din Caransebeș a cântat de repetite-ori cântece românesce. Publicul a aplaudat preatindeni acest conduct, la ce-ce Români au răspuns cu „se trăescă“. Dinaintea esposiției, căta română s'a înțeluit cu căta Sașilor, care încă a sosit în capitală ați. Sgomotose „vivat“, „se trăescă!“ și „éjjen“-uri au strigat; apoi ou toții împreună au mers pe teritorul esposiției. Amiața au luat-o în bucătăria populară.

Români sunt din cercurile Orșova Bega, Caransebeș și Jam din comitatul Caraș-Severinului. Mișcarea în această afacere patriotică au făcut-o popii și dascăli români, ou toții 30 de înșiși, 15 preoți și 15 învățători români, cari — se înțelege — au și înșcit masa de vizitatori...“

Va se dăcă înșiși preoții — fariseii — și înșiși dascălii — cărturarii — români din Caraș-Severin au fost acei uitați de Dumnezeu nenorociți, cari au îndemnat poporul blând și ascultător să mērgă la Budapesta pentru a-se îmbrățișa cu asupritorii lui.

Rușine, rușine!

De altcum despre asta vorbim și la locul de frunte al numărului nostru de ați.

Esamene la sate.

Sudriaș-Jupan, 25 Maiu 1896.

În 21 Maiu s'a ținut esamenul dela școlă noastră confesională sub conducerea P. O. D. protopresbiter, ca inspector tractual, asistat de d-l comisar de esamene. Esamenul s'a ținut după amădi și s'a început prin cântarea: „Bine ești cuvântat Christose“. Ca învățător funcționează preparandul abs. Samson Logojan. Prezenți la esamen 34 elevi din 60, căți ar încăpă în școlă, dér obligați au fost mai mulți. Clase sunt III, și anume: începătorii și anul al 2-lea de școlă formeză clasa I-ii, cei din anul al III și IV clasa a 2-a, și cei din anul V și VI clasa a III. Pe probe caligrafice de esamen au scris numai 5 elevi, ér ceialți pe libele din carte de cetire. Scrișore urită, ceea ce dovedesce lipsă de deprindere. Protocol de clasificăiune n'a fost, deprinderi domestice făcute peste an, ca 'n palmă. La esamen au asistat mulți ómeni, semn, că și poporul nostru scie din destul apreția folósele învățăturii.

Esamenul se începe cu religiunea și istoria biblică. Esaminarea și întrebările din istoria biblică s'au făcut din carte, pe care învățătorul a ținut-o deschisă în tot decursul esaminării. Ca manual, în locul manualelor mai nouș și pe cari le-au avut o parte din elevi, a folosit manualul de Sibiu, cea mai vechiă istorie biblică, care, pe cât sciu, s'a scos mai din tóte școlile, înlocuindu-se cu cea de Dariu și Lindu și mai în urmă cu Is. biblică de G. Doré, traducere (Sibiu 1893). Recitarea rugăciunilor era de tot greóie, semn, că copiii se simțiau nesiguri în ele. Istoria biblică cu cei mai bunți a mers ca dintr-o mașină, ér cu cei mai slabi réu de tot. Orți cine s'a convins, că la învățarea istoriei biblice nu s'a făcut nici cea mai mică esplicare, ci s'a dat numai ca să boviseze pe dinafară, fără să înțelgă ceva și fără să tragă vre-o învățătură morală. Procedura a fost următórea: cine a făcut lumea? — Dumnezeu. Din ce? — din nimic, — și așa mai departe după cum e în carte. Dér că cine-i Dumnezeu, și din ce 'l putem cunósce (înșurire lui), aceste lucruri, cerend bătae de cap și esplicare, s'a trecut peste ele!

Scopul învățării religiunei este de-a face pe elevi ómeni religioși și luminați.

Dér óre prin învățarea silită mecanică, fără nici o esplicare, puté-se-vor produce în elevi sentimentele religiose, pe cari le așteptă educatorul, orți dór chiar contrarul: se va produce o ură față de studiu și față de școlă peste tot? În loc să se fi puresc, amésurat principiului pedagogic, dela cunoscut la necunoscut, dela mai de-aprópe la mai departe; în loc să se fi puresc cu elevul dela raportul lui față de părinții săi, vorbindu-i despre trebuințele lui, și de aici ar fi trecut apoi la referințele părinților lui cu un alt părinte mai mare, care e peste tóte, are grije de tóte și le conduce tóte cu înțelepciunea sa, silindu-se ast-fel prin mai multe lecțiuni practice, a produce cât numai se póte cunóscețe clare despre Dumnezeu și însuririle lui în sufletul elevului: d-l învățător a lăsat tóte în sarcina cărții. Dér étă ce face cartea, — ea fără de esplicare, numai tîmpesce mintea bietului copil, făcându-l incapabil pentru cuprinderea altor lucruri mai mari și de lipsă în viață.

Urměză limba maternă. De comisar chiamă pe un începător și-l provóacă să scrie pe tablă cuvântul sare, încercând a-l descompune în silabe și sunete, și apoi a-l compune éráși cum a fost, spre a se convinge, cum a proces la cunóscețea sunetelor. Dér n'a mers bine. N'a sciu copilul, că o deschidetură de gură e o silabă și nici că ce-i sunet? După proba această s'a trecut la cetire cu tóte clasele. Cetirea a fost greóie și rea. Unii nu accentuau bine, ér cei mai mulți nu observau nici o inter-puncțiune. Și aici s'a véđut, că nu s'a ținut sémă de principiile pedagogice și metodice, lăsându-se totul diligenței și bună-voinței elevului. Nu s'a esplicat nici o piesă cu privire la cuprins. Nu s'au esplicat cuvintele dintr-o bucată schimbându-se printr'altale asemenea lor. Nu s'a aplicat la diferitele bucăți nici o gramatică, — ci totul a mers într'un mod sec și fără viață. Sciam, că d-l învățător nu și-a făcut datoria față de cel mai important obiect, față de limba maternă, dér ca să ne convingem și mai mult, P. O. D-n protopresbiter la piesa „Apa“ din cartea de cetire de I. Popescu, întrébă pe un elev să-i spună cu cuvintele lui, ce-a cetit; copilașul însă nici după a doua cetire n'a sciu să spună. De unde să și scie bietul copil, decât nimenea nu i-a esplicat, mai cu sémă, că la piesa această vin înainte mulțime de lucruri necunósute ca: lac, isvor, apă curgétóre și stătátóre etc., cari tóte cereau esplicări și lámuriri.

Numai puțin greșit a tractat învățătorul și mult puținul din gramatică cu des-părțământul superior. S'a putut convinge orți-cine, că metoda dănsului este mai ace-lași, care a fost acum 30 de ani, cu deosebirea, că atunci după ce se învățau regulile de rost, se făcea aplicare de ele și la cartea de cetire spre a li-se întipări cât numai se póte de bine în minte; acum însă aplicare la carte nu s'a făcut, ci numai s'au învățat de rost unele reguli, așa că

voind a esamina cuprinsul unei piese cu privire la gramatică, elevii nu se puteau orienta nici de cum.

Manliu, care este o autoritate pe terenul limbistic și ale cărui gramatici și opul de compozițiuni și stil au ajuns la nu sciu a căta edițiune, dice cu privire la întăele deprinderi din gramatică, următórele: „Intăele deprinderi se vor face în bucăți mici de cetire. Bucățile se vor ceti și esplica de învățător, încât școlarii să fiă pētrunși de totalul cuprins al lor. Apoi bucată se va copia de atătea-ori până ce școlarii se vor obișnui a-o decopia curat și fără de greșelă ortografică“.

Din comput s'a esaminat cu cei mici numerii dela 1—10, ér cu cei mai bunți până la 20, mental. Răspunsurile au fost îndestulátóre. Nu tot așa pot dice însă față de cei mai marișori și față de computul în scris la tablă. Dându-se unuia o subtrahere și întrebă fiind, că prin ce operațiune se face acel esemplu, răspunde întâi prin înmulțire, apoi adunare, apoi împărțire și abia după mai multe deslușiri dice, că e subtrahere, pe care o făcu în urmă cu mare greutate.

Din istoria nu s'a esaminat. Trecendu-se la Geografia, învățătorul declară, că Geografia nu s'a propus neavend manuale, ér D-i protopresbiter îi răspunde fórté la loc, că și pentru școlă, pentru casa părintescă etc., mai trebuie manuale. Acestea lucruri se pot tracta pe basa cărții de cetire. Dér apoi manuale de geografia comitatului și patriei sunt destule, cari, deși cam rupte, se pot folosi, numai zel să fiă.

Esamenul s'a încheiat prin cântarea în cor a unei cântări bisericesci și a uneia lumesci, după cari urměză cuvintele dela inimă puresce, pe cari P. O. D. protopresbiter le adreséză poporului, ce era în număr mare present. 'I puse la inimă folósele școlii confesionale pentru noi Români, îndemnádu-ne, ca cât mai iute să ne facem școlă nouă, deórece cea actuală e prea mică și nu mai coréspunde.

Acesta a fost decursul esamenului. Nu s'a propus de loc învățământul intuitiv, fundamental întregului învățământ popular. Nu s'a propus geografă, nu istoria naturală, ca să nu mai amintesc nimic de pomărit, care ar fi un isvor de venit destul de însemnat pentru poporul nostru.

Că esamenul a succes așa réu, nu e lipsa de cunóscețe, ci totala lipsă de însuflețire pentru chiamarea învățătorescă. Déră acum, la începutul carierii, d-l învățător pare ca un bătrân istovit, stors de puteri, ce va fi óre mai târziu, când vor urma bătrănețele cu multele neajunsuri?

Sé nu uite d-l învățător, că a lipsi dela școlă timp aprópe de-o lună, fără să fiă bolnav, arată o lipsă totală cătră chiamarea învățătorescă, atât de sublimă. Acesta însămnă năimire în agrul culturii naționale. Ca încheiere tin să amintesc însă d-lui învățător, că nici o greșelă nu-i neorigibilă,

ca să scape împărăția de perire, cum o mai făcuse.

Pe când povesteau ei ast-fel, fără voiă își gândiră améndoi de-odată, că chiar acest pustnic lipsit, este bărbatul odinórá atât de puternic, pe care ei îl căută după porunca împărătescă de atăta amar de timp. Acestea erau trăsăturile bine cunósute, deși încrețite și desfigurare prin lipsuri și supărări, această era căutătura de vultur, a cărei foc, ce arde cu flacări, tradéză că vechiul spirit răsboinic încă nu s'a stins. Colo, pe fruntea lui lată, era și rana, ce și-o căpétase în capul armatei într-o luptă glorioasă..., de sigur, el era bărbatul căutat! și óre acum în óra pericolului celui mai mare, fi-va în stare să se țină departe de patria sa, de poporul său?

Trist asculta Eustahie cuvintele lor. De la început abia își putú stăpáni mișcarea lui adâncă. Privirea lui devenia tot mai întunecată și mai amenințátóre, ou cât i-se desvălea mai mult mărimea pericolului, în care se găsea scumpa lui patriă. El nu tăgădui trimișilor că dóră n'ar fi vestitul lor căpitan de odinórá, dér nici nu

dise, că nu va alerga la Roma să iee comanda armatei, ca să scape de perire țera amenințată.

După ce se culcară trimișii, el se sculă și se rugă tótă nóptea, ér diminéța era gata să urmeze poruncei împărătesce. Hainele lui sărăcăcióse le schimbă cu altele pompóse, ce le aduseră trimișii, și numai de cât plecă cu ei cătră Roma.

Încă acum în călătória cătră capitală, toți îl sərbătoreau ca pe mântuitorul imperiului. Singur numele lui umplea de bucurie și încredere în biruință atât palatul împăratului, cât și coliba țărănescă. Pretutindenea în cale i-se făcea o primire, care îi putea stărni mândria de mai înainte. Intrarea lui în Roma sémăna chiar unui triumf de învingător, deși dușmanul sēlbatic, încă neinvins, se afla aprópe lângă porțile cetății.

Speranța veselă a poporului întreg că, sub conducerea lui Eustahie, vor reuși tóte bine, trebuia să se împlinésă. Pustnicul érá să făcu ostaș. El se puse în capul armatei și plecă contra dușmanului, care se apropiă de cetate. Insuflețite de curajul

îndrăsnă al căpitanului și însoțite de talentul lui de comandant, legiunile romane erau nerésistibile. Cetele nenumerate ale barbarilor se risipeau dinaintea lor, ca pléva dinaintea vântului. Comandantul victorios cuprinse castrele dușmane și pe lângă o pradă bogată, făcu o mulțime de prizonieri, pe cari îi duse la Roma în triumf.

Intre prizonieri era și o femeie mai înaintată în etate a cărei privire și ținută dovedeau, că nu cobóră dintr'o familie neînsemnată, deși se găsisse între sclavele conducătorului barbarilor. Pe ea o prinsese doi ostași tineri, cari se distinseseră fórté mult în luptă. Terminându-se răsboiul, ostașii duseră prizoniera la comandant și i-o puseră la dispoziția. Când acum femeia captivă apărú în cortul lui Eustahie și vérsând lacrimi căđu în genunchi, ca să-i ceră grația, se întemplă un lucru de tot rar și neașteptat.

La întâiul sunet al vocii ei, Eustahie tresări, privi femeia cu căutătura lui de vultur și de-odată o ridică de la pământ și o strinse la pieptul său, chemând-o după numele ei iubit, lui prea bine cunoscut. În

faptă femeia era adevérata lui soțiă, Theosbyta, care de mulți ani de zile fusese despărțită de el într'un mod atât de tiran, pe care el o credea mórtă, sél cel puțin, pentru el, pierdută pentru tot-d'auna.

După ce trecú prima emoțiune a acesteii revederi neașteptate, Eustahie se întórse cătră cei doi tineri frumoși, înalți cari erau încă în cort, și-i întrebă: cu ce îi póte răsplăti mai bine, că i-au redat pe iubita lui soțiă, pe care o pierduse de atăta timp.

Cel mai bătrân decú îi răspunde în următorul chip:

Eu vorbesc numai în numele meu, eu nu mi-ași dori alta de cât să găsesc éráși pe cei mai de-aprópe ai mei.

Pentru-că în copilăria mea mă răpise din brațele tatălui meu iubit un leu înfuriat, nu mult după ce mama mea fusese răpită de nisce corăbieri cruđi. Leul însă nu mi-a făcut nici un réu. Din contră mă nutri și mă crescu mare dimpreună cu puilui, până deteră peste mine nisce vênători, cari m'au dus în satul lor, unde ou ceialți copii am crescut și m'am întărit, ca

numai voință și diligență să fie, și să încungiure societatea amicilor falși, cari nu-l povățuesc la bine.

X.

Tienșul săsesc, 8 Maiu 1896.

În comuna noastră, ce se află în vicariatul Făgărașului, s'a ținut examenul în 5 Maiu n. S'a sunat clopotul cel mare și școlarii cu părinți lor s'au adunat la școală, fiind de față și senatul școlar în frunte cu d-l paroch Ilariu Cojocariu, ca director școlar.

S'a cântat „Impărate ceresc“ și apoi a urmat examinarea din Istoria biblică cu toate 5 despărțimintele, apoi scris și cetit, esamenul mental și în scris din matematică. Din toate acestea, răspunsurile școlărilor făceau să-ți salte inima de bucurie. În șirul numărului public vedeai bătrâni, și bătrâne, cari vădând sporul făcut de nepoții lor, lăcrămau de bucurie. După o pauză de 10 minute s'a continuat esamenul din Geografie, Constituțiunea patriei, Istoria Ungariei, Fizică, Ist. naturală etc.

Elevul Filip Zosim a rostit un monolog foarte potrivit, cuprinzând povești de mare folos pentru popor. Au mai urmat cântări bisericesti și naționale, atât de plăcute poporului.

Arătând acestea publicului român, aducem laudă d-lui învățator al nostru Ioan Fleșeriu, care prin acest esamen a făcut bucurie întregului popor. Dumnezeu să-l țină la mulți ani, ca să ne fie și în viitor spre fală și mângâiere!

Membrii senatului școlar:

Georgiu Șulea, Ioan Blaga,
Nicolau Aldicu.

SCRIRILE ȚILEI.

— 1 (13) Iunie.

† Dr. Alexandru Grama. Din Blașiu primim școarea telegrafică, că Dr. Alexandru Grama, unul dintre cei mai tineri canonici ai capitului metropolitan, a răposat ieri seară. El a absolvat teologia în Blașiu la anul 1875, de aci și-a continuat studiile în Viena, unde a luat doctoratul în teologie, după care s'a reintors în Blașiu și a funcționat aci ca profesor de teologie, fiind în anii din urmă înaintat la rangul de canonic. Ca profesor și scriitor pe terenul bisericesc, el a dezvoltat diligență mare, fiind autor a mai multor scrieri bisericesti și redactor al „Foii bisericesti“, ce apărea anii trecuți în Blașiu. Prin mărtea lui s'a stins și al treilea și cel din urmă dintre frații Grama, cari în primăvara acestui an au răposat unul după altul, toți în flăcarea vieții. La 10 Martie n. a răposat comerciantul Justinian Grama din Budapesta în etate de 48 ani, la 31 Martie n. a răposat fratele său Ioan, comerciant în Blașiu în etate de 42 ani, și acum a urmat al treilea frate, Alexandru, care de-așemenea a

murit în flăcarea vieții. — Fiă-i țărina ușoară!

—o—

Studentii din Graz și mileniul. Țilele aceste reprezentanții națiunilor boeme, române, croate, bulgare, rutene, sârbe și slovene dela universitatea din Graz s'au întrunit la o sedință intimă, unde au redactat un protest *contra mileniului maghiar*. Protestul țice: că „considerând, că serbarea milenară ungară e o batjocură a seculului 19, e o injuriă svirlită în fața Europei culte; considerând, că serbarea milenară ungară nu e un act de înaltă cultură și maturitate morală, ci mai virtos preamărirea asuprii brutale făptuită în decursul de 1000 de ani față de celelalte națiuni ale Ungariei; considerând, că Europa întregă necunoscând starea adevărată nu protestează: protestăm noi reprezentanții tinerimii inteligente dela universitatea din Graz.“

—o—

Prelați români la monarhul. Majestatea Sa monarhul a primit alaltăeri în audiență pe I. P. S. metropolitul *Miron Romanul* și pe P. S. S. episcopul *Ioan Mețianu*.

—o—

Lucruri slabe cetim în foile ungurești despre părintele preot gr. or. din *Zlatna*. În 8 Iunie, adevă — spune „B. H.“ — în biserica greco-orientală din Zlatna preotul român a ținut o *cuvântare foarte patriotică*, și elevii școlii au cântat „Szozat“-ul și „Himnusz“-ul unguresc. — Adevărat este părinte? Și dacă adevărat este, cum de Duchul sfânt te-a părăsit într'atât, ca să profanezi altarul românesc cu astfel de lucruri slabe?

—o—

1000 de „Craoți“ în Budapesta. Foile din Budapesta spun, că nu mai puțin decât 1000 de „Craoți“ au sosit aci în capitala ungurescă la marele bălcu al mileniului. 380 dintre ei sunt țărani, 250 meseriași, și ceilalți din inteligența „craoată“. Mare-i bucuria Israelului din Judapesta pentru această nouă „minune milenară“.

Din Făgăraș ni se scrie: Țilele aceste s'a întregit aici postul de cassar al „Reuniunii de asigurarea morților“. La stăruința mai multor membri români, cari ar fi dorit să alegă pe unul dintre ai noștri, a competit și d-l Alexandru Răglan. Pentru a-se convinge mai bine despre dispoziția Românilor, d-l Răglan a trimis o listă pe la membrii români, rugându-i ca aceia, cari ar fi aplecați a-l alege pe densusul, să-o subscrie. Au și scris lista 280, va să dică reușita d-lui Răglan era asigurată. Dăr ce să vezi? Când a sosit ziua alegerii, dintre Români nu s'a prezentat, decât 4 inși! Se aștelege, astfel stând lucrul, nu se mai poate mira nimenea, că deși noi suntem în majoritate atât de mare, totuși suntem învinși în toate părțile de o mână de Unguri și Sași. E foarte trist, că

ai noștri sunt așa de nepăsători, când e vorba de interesul lor. Prin acesta ne discredităm înși-ne și încurajăm pornirile dușmanilor noștri. — I. P.

—o—

Țarul la Viena. „Noua Pressă Liberă“ află din izvor competent, că ministrul afacerilor streine a primit școarea confidențială, că Țarul are de gând să viziteze Viena la sfârșitul lui August sau la începutul lui Septembrie. Încă nu se știe dacă Țarina îl va însoți. De-așemenea nu se știe încă nimic în ce privește ziua sosirii și durata sederii sale. În cercurile curții se crede, că Țarul va rămâne la Viena 3 sau 4 zile.

—o—

Pentru cei mai distinși învățatori români de confesiunea gr. cat. recomandăm concursul privitor la ocuparea postului de *centor-învățător* în comuna *Sărăuad*, din Sălagiu, pe care-l publicăm în partea din urmă a numărului nostru de astăzi. Fiind acest post unul dintre cele mai bine salarizate, se așteptă, ca fiitorul învățator al Sărăuadului să fie un bărbat brav în toate privințele, mai ales, că comuna aceasta e situată în părțile cele mai espuse, unde dela învățatorii noștri se așteptă deosebit zel și devotament în lupta pentru apărarea limbei și culturii noastre naționale. Ar fi foarte de dorit, deci, ca la acest post să se găsească concurenți dintre cei mai harnici învățatori ai noștri.

—o—

O nenorocire în Bucuresci Ieri pe la 11 ore și jumătate a. m. s'a întâmplat un accident din cele mai grave în strada Academiei vis-à-vis de ministerul de interne. Se lucra la o casă; zidul grajdului casei Djaburow, care se afla alături, fiind slăbit de fundamentele zidăriei nouă, s'a prăbușit peste lucrători. Până la ora 1 s'a găsit numai o lucrătoare, anume Tina Gheorghiu, mortă, și 2 lucrători răniți. Se lucrează spre a desnomoli pe ceilalți lucrători, despre cari se crede, că sunt acoperiți sub dărâmurile zidului.

—o—

Ploi în România. La Verciorova ploile torențiale nu mai conțeneș. Alaltăeri a plouat așa de tare, că în apropiere de Verciorova linia ferată a fost astupată de nămolul, care a căzut din munte. Circulația trenurilor a fost întreruptă timp de trei ore până ce s'a ridicat nămolul. Din cauza acesta trenul românesc a pierdut legătura cu trenul austriac.

—o—

Internatul pentru studenții români în Cernăuț. Cetim în „Gazeta Bucovinei“. Un argument puternic pentru învâpăierea, zelul și nisuința poporului român din Bucovina pentru cultură și lumină, ne dă rezultatul frumos al colectelor pentru internatul de băieți. Apelul comitetului pentru înființarea internatului vedem, că află un resonet viu în inimile tuturor Românilor de pretutindeni. Români bucovineni, deși serman, aduc chiar și ultimul lor crucer ca

obol pentru realizarea cauzei sfinte. Nu numai persoane singuratice contribuie făcând după putință, ci chiar și multe comune au luat hotărâri, ca din puștinul lor avut să-și eternizeze amintirea imbinată cu această întreprindere măreță, dără tot-odată și vitală, dela care atărnă existența și viitorul nostru național. Resultatul colectelor incuse din comunele: Horodnicul-de-jos, Sucevița, Botașana, Horodnic-de-sus, Dorna-Candreni, Carapeiu, Seletin sunt înbucurătoare, și rezultatul colectei din Vatra-Dornei este chiar surprinzător.

Nu numai singuratice persoane au manifestat simțământul lor național și de binefacere, dără și comuna ca atare a luat un conclud, care-i face tot-o onora și merită să afle imitare. Aflăm din izvor sigur, că comitetul comunal din Vatra-Dornei a hotărât în ședința sa din 8 Iunie a. o. ca să dea din averea sa comunală suma de 500 fl. pentru internat și anume în rate în anii 1897, 1898 și 1899. Hotărârea aceasta trebuie să umple inimile fiă-căruia de bucurie și suntem siguri, că ea va servi multora ca pildă măreță de urmare.

—o—

Omor îndoit. Din Mezöcsáth se anunță, că un proprietar de acolo, mergând prin piață a simțit dintr'odată pe un pungaș, că caută în busunarele hainei. Strigând asupra lui, pungașul scose un cuțit și-l implantă în proprietar. Acesta cădu la pământ scaldat într'o bălă de sânge. Lumea adunată în juru-i revoltându-se de fapta criminală a pungașului, năvăli asupra lui și-l bată, până acela își dete sufletul.

—o—

Vânătoare de anarhiști. Guvernatorul din Barcelona a dat ordin tuturor autorităților din oraș și provincie, să pornescă gonă contra anarhiștilor, pentru a-i aresta. Ordinul acesta s'a dat în urma atentatului anarhist din urmă, care a secerat o mulțime de jertfe. Regina regentă a dat 1000 de dolari pentru familiile jertfelor anarhiștilor.

—o—

Sfârșitul unui hoț „celebru“. În Eszék a fost strangulat ieri moșneagul de 79 ani Gsonka Ferencz, cel din urmă soț și amic al renumitului bandit maghiar Rozsa Sandor. Gsonka a luat parte la toate expedițiunile de jaf și omor ale lui Rozsa Sandor și chiar și la pertractarea finală vorbia foarte însuflețit de ele. El seșuse 20 de ani în temnițele din Ilava, și scăpând din ele a mers în Slavonia, unde nu s'a putut reținé să nu comită nouă omoruri. Fiind prins la începutul anului curent, tribunalul din Eszék osândi pe bătrânul și peoăt-sui bandit la mărtea.

—o—

Logodnă. D-l *Ioan I. Băbuță* din Brăila s'a logodit țilele aceste cu d-ra *Maria R. Popea* din Satulung (Săcele). — Dorim fecire tinerii părechi.

—o—

să devin ostaș pentru împărat și țără, în contra dușmanilor noștri.

Istoria ta tocmai séménă cu a mea, grăi al doilea soldat, privindu-l cu băgare de sémă. Pentru-că în același mod am fost răpit și eu de un leopard, care asemenea mi-a cruțat viața. Mai târziu m'a găsit și m'a crescut o familie de păstori, până când am creșut, că sunt destul de bătrân și tare ca să mă fac ostén, cum era și tatăl meu. De el și de maica mea, mă despărțisem chiar ca și tine, și tu a bună sémă nu ești altul, de cât prea iubitul meu frate.

Scumpi copii, voi ați regăsit pe tatăl și pe mama voastră! țice Eustachie.

Încă câte-va cuvinte esplicară totul și familia, care odinioară fusese despărțită într'un mod atât de crud, care acum se regăsise ca prin minune, din momentul acesta nu avea altă dorință, de cât să trăiască cu multă dragoste împreună.

Indată ce se sfârși războiul, oștea victorioasă se întorse la Roma și fu coplesită de laude și de binecuvântările cetățenilor,

cari prin eroismul ei se vedeau scăpați de toate grijile. Acum și Eustachie ar fi putut uita ușor țilele cele amare de ispită. Pe iubii săi îi avea lângă sine. Érași se vedea bogat și puternic, onorat și prețuit de întreg poporul. Și în adevăr, putea să fie mândru pentru faptele sale. Dăr își aduse aminte de vechiul său păcat și, chiar în ora succesului, rămase umil și, țicând că numai lui Dumnezeu se cuvine laudă.

La intrarea în Roma învingătorii fură primiți de însuși împăratul și de suita lui, și după datina vechiă, petrecuți în triumf pe stradele cetății. Tote privirile sunt așintite asupra lui Eustachie, numele lui să audia din gura fiă-căruia. Intre strigătele vesele ale mulțimei, conductul triumfal ajunsese în fine la palat, unde era pregătită o mesă strălucită. La acesta căpitanul încoronat ședea lângă împăratul și fu tractat cu toate onorurile. La sfârșitul mesii, după ce armata vitěză fu laudată în de ajuns, împăratul să ridică de pe tron și țice:

„Templul este aproape, să mergem și

să mulțumim Țeilor noștri pentru ajutorul și grația lor“.

Conductul strălucit să puse din nou în mișcare. Singur Eustachie rămase înapoi mărturisind împăratului, că densusul este creștin și ca creștin cu venerația își plecă genunchele înaintea unicului Dumnezeu al cerului și al pământului; și să fățărășcă venerații mincinoasă il opresce conștiința.

Aușind acestea împăratul, nori negrii îi întunecară fruntea și plecă în tăcere mai departe.

Nu mult timp după acesta împăratul trimise garda domnescă, care trebuia să aducă pe Eustachie împreună cu familia lui în templu, unde altarul de jertfă era gata și ceta preoților jur împrejur.

Acum, puteți alege, țice împăratul, având fața posomorită. Ori vă închinați Țeilor, cărora ne închinăm noi, ori muriți mărtea, care o mor toți aceia, cari desprețuesc numele lor sfânt.

Noi nu ne putem ruga Țeilor mincinoși, răspuse Eustachie și familia lui ca dintr'o gură. Dumnezeu nostru nu ne pă-

răsește nici-odată. Cum să-l putem desprețui noi? Numele lui fie în veșt binecuvântat.

Aușind împăratul acestea, în mânia sa uită ceea ce a făcut Eustachie pentru împărația. Pădătorii căpătară poruncă să-l arunce în pușcăria cea mai adencă, dimpreună cu pe toți ai săi. Și fiind-că Eustachie, soția și copiii săi refuseră și de aici încolo d'a se închina Țeilor păgâni, cum dorea împăratul, li-s'a făcut judecata: să fie aruncați ca să-i mănânce fiărăle sălbatice.

Coloseul se implu cu privitorii, cari n'aveau milă în inima lor. Sgomotul mulțimei nerăbdătoare era întrecut de urlul flământelor animale sălbatice, cari lacome, încercau să iasă din căsuliile lor, când de-odată fură conduși în arenă Eustachie, nobila-i soția și voinicii lor fii. Ei, braț la braț, steteră în mijlocul arenei, liniștiți, fără frică, ridicând cu încredere ochii către cerul limpede, azur.

Acum se deschiseră căsuliile și de-odată năvălesc afară un leu și un leopard și cu nisce sărituri sălbatice, se aruncă

Muscele columbace au început a se ivi și în anul acesta în ținutul Lipovei, mai ales pe botarul comunelor Sistaroveț, Chizdia, Labasint și Vizma. Deja mai multe vite ale țăranilor de pe acolo au perit în urma împunșeturilor acelor musce veni- adese.

—o—

Un practicant de farmacie poate afla loc cu începutul zilei de 15 Iulie n. c. în farmacia d-lui Dumitru Banciu din Seliște, în comitatul Sibiiului. Se recere să fi absolvat șese clase gimnasiale, să fiă din familie bună și să cunoască limba maghiară.

—o—

Musica orașenească va da mâne, Duminecă, un concert în otelul „La pomul verde”. Inceputul la 8 ore seara. Intrarea 30 cr.

—o—

Concert va arangia astăzi și mâne în otelul „Europa” muzică de lautari din Gyula sub conducerea lui Bade Pista.

—o—

Ospeții, cari vin la Brașov, pot afla cele mai bune, mai curate și mai igienice odăi la Villa Kertsch, aflătoare pe promenada cea mare a orașului, în nemijlocitate apropiare de gara tramvaiului, așa că nici nu mai trebuie birje. Odăi multe și pe ales, clădite în stil modern și elegant mobilate, cu așternut nou, mobile nouă, serviciu prompt, ăr bacșisuri nu se dau. În grădina restaurant și muzică mai în fiă-care și. Se pot închiria odăi și apartamente întregi cu luna, cu săptămâna și cu ziua, costând după plac dela 1 fl. până la 4 fl. la zi.

Necrolog.

Subscriși cu inimă frântă de durere aduc la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoștinților, că iubitul lor frate și cumnat

Dr. Alesandru Grama,

canonic metropolitan,

astăzi la 6 ore seara în anul al 46-lea al etății și al 23-lea al preoției, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului său.

Rămășițele pământești ale scumpului repausat se vor așeza într-o sperare în viață, Duminecă în 14 o. la 4 ore d., în cimitirul comun.

Blasiu. în 12 Iunie 1896.

Ava m. Pop, Iuliana m. Vancea și Amalia Grama surori, Maria Grama, Stefan Pop și George Vancea cumnată și cumnați.

Ordinea Examenelor la școala elementară capitală gr. or. din Brașov, la fine anului școlastic 1895—96, este următoarea:

Examenele publice: Lună, Marți și Mercuri în 10, 11, și 12 Iunie st. v. în sala cea mare a editurii gimnasiale din Gröver, și anume:

Lună în 10 Iunie: dela 8—9 ore a.

peste nisipul plin de sânge drept asupra jertfelor lor. Cum ajunseră însă la căta mică, neajutorată, firea lor, neastempărata și setoasă de sânge, într-o clipă se prefăcând blândă și cruțătoare. Fierăle sâlbaticie recunoscură pe tinerii, pe cari li crescură în patria deșertului lor. Cu lingșire se puseră la piciorul junilor și, spre uimirea tuturor, începură a le linge mâinile.

Dér minunea acesta nu le-a folosit nimic sërmanilor prigoniți. Mânia împăratului crescî sfară din cale, vădînd că animalele sâlbaticie au mai multă milă cu cei osândiți, de cât semenii lor proprii. El porunci ca numai decât să se pregătescă tau- rul cel mare de metal, înfiorătorul său instrument de chinuire. Familia creștină fî împinsă în pantecele namilei de metal. Locăta însă se ruga neîntrerupt cu credință neclintită, lăuda și preamărea pe Atot puternicul, în care singur își avea totă mînă- țiară. Îngerul Domnului li-se arătă și le porunci să nu se îngrijescă mai departe și să sufere.

Indată ce au fost închiși în spațiul

m. cu clasa I de copile, 9—10 cl. II; 10—11 cl. III; 11—12 cl. IV; dela 2—3 p. m. cl. V de copile și dela 3—4 elevele din Internatul Reuniunii, Femeilor Române din loc.

Marți, în 11 Iunie: dela 8—9 cl. I-a de copii, 9—10 cl. I-b, 10—11 cl. II-a, 11—12 cl. II-b, 2—3 p. m. cl. III-a, 3—4 cl. III-b.

Mercuri, în 12 Iunie: dela 8—9 ore a. m. cu cl. IV de copii.

Esamenenele cl. III și IV de copii, IV și V de copile se încheie cu cântări.

Eseroițiile gimnastice se țin: cu cl. IV de copii în 12 Iunie dela 9—10 ore a. m.

Eseroițiile în grădinarit se țin: cu cl. III-a-b de copii în 11 Iunie dela 4—5 ore p. m.; cu cl. IV de copii în 12 Iunie dela 10—11 ore a. m.; cu cl. IV și V de copile în 10 Iunie dela 4—5 ore p. m. (escursiunile în grădina școlii).

Lucrurile de mână ale copilelor din cl. II—V sunt espuse sub decursul esamenelor în sala de esaminare.

Esamenul practic din economia casnică (menagiul, croitoria, cusutul la mașină etc.) se ține cu elevele din Internatul în 16 Iunie dela 4—6 ore p. m. în localul internatului. Lucrurile de mână ale acestor eleve vor fi espuse timp de o săptămână în sala de studii a internatului;

Eseroițiile în jocuri etc. se țin: cu copiii și copilele din școala froebeliană a bisericii Sf. Nicolae în 15 Iunie dela 10—11 ore a. m. tot în sala cea mare a edificiului gimnasiale.

Duminecă în 16 Iunie, după servițiul divin, se va încheia anul școl. 1895/96 cu cetirea clasificărilor și împărțirea premiilor.

La esamenenele acestea, precum și la festivitatea încheierii anului școl. se învita cu totă stima binevoitorii și amicii acestor școle.

Brașov, 1 Iunie 1896.

Directiunea.

Producțiuni și petreceri.

Cața, Iunie 1896.

Marți în 21 Iunie c. s'a sfințit frontarul bisericii române gr. or. din comuna Cața, la care au asistat mai multe persoane din împrejurime. Cu această ocaziune, tinerimea română dimpreună cu d-l învățator și cu d-șora Eugenia Mircea au arangiat și un teatru în folosul Bibliotecii române.

Sera la 8 ore s'a început teatrul în sala școlii gr. or. Sala era plină de lume atât din loc, cât și din împrejurime. Era foarte plăcut de-a vedea, cum apar pe scenă țăranii și țăranice îmbrăcate în costumul lor frumos național.

S'a jucat piesa „Cinel cinel”. Perso- nelle erau reprezentate prin d-l învățator I. Ursu, care a jucat rolul lui Sandu, și

ținerul june Georghe Căbășu, care a jucat rolul lui Graor. Apoi d-șorele Eugenia Mircea, care a jucat rolul Flôrei, d-șora Maria Pălășan a jucat pe Smărădița și d-ra Maria Boeriu pe Tincuța.

Teatrul a durat până târziu și s'a isprăvit între aplausele cele mai însuflețite. Pe urmă a început jocul, care s'a continuat până la ziua.

Atât teatrul, cât și petrecerea cu dans au reușit foarte bine. Toți, câți au asistat la această petrecere au lădat mult pe ținerii români, admirând talentul și destoinicia lor.

Dorim, ca bravii noștri tineri din Cața, să mai arangieze ast-fel de petreceri frumoșe, dând ocaziune ospetilor să admire pe tinerele și dragălașele țăranuțe, cântând și jucând național.

Un călător.

Cuvesei, Iunie 1896.

Corul vocal rom. gr. or. din Cuvesei (Kövesd), sub dirigența bravului inv. Georgiu Tomi, a dat Lania Rosaliilor 13 (25) Mai c. un concert împreună cu dans în localul d-nei Grünfeld din loc. Resultatul atât moral, cât și material — între împrejurările de aș — a fost multămitor. Petrecerea a fost animată și a durat până în dor de zi. După subtragerea speselor, au rămas venit curat 31 fl. 95 cr., la cari mai adăugînd 6 fl. 63 cr. banî gata din anul trecut, avem cu totul 38 fl. 58 cr., care sumă de banî, conform înțelegerii avute, s'a decis a se depune în casa de păstrare pentru procurarea unui stég pe seama corului.

Suprasolviri am primit dela următorii d-ni: Corneliu Iorgovici not. în loc 2 fl., Paul Sebesin not. în Hodoș 1 fl., N. Zolo vice-not. în Hodoș 1 fl., Grigoriu Cioloca adj. not. în loc 1 fl., D. Pintia 1 fl., Gendarmeria din Labasint 1 fl. 50 cr., I. Suciuc preot în loc 1 fl., A. Dehelian la of. județ. din Lipova 1 fl., Iul. Barzu inv. Sistaroveți 1 fl. 15 cr., I. Covaci, pădurar în loc 1 fl., Iakob Kohn neg. în loc 1 fl., A. Ardelian neg. Comiat 1 fl., d-șora Iulie Sax, Timișoara 1 fl., D-ra Pava Levi, Timișoara 1 fl.

Tuturor acestora le aducem în numele corului nostru vocal sincerile noastre mulțămiri.

Convocare.

Presidiul „Reuniunii Invătătorilor Români Selageni” convocă cu onore pe toți membrii ordinari, fundatori, onorari, ajutători, părtinitori și corespondenți la adunarea generală a reuniunii, ce se va ține în comuna Bărsăul-de sus (Felső Berekszó), la 6 Iulie. a. c. st. n.

La această adunare sunt rugați a lua parte toți iubitorii învățămîntului poporal din Sălagiu și din alte părți.

Șimleul Silvaniei 5 Iunie 1896.

Alimpu Barbolovicu Vasile Oltean, vicariu for. episcopesc actuar, referinte. al Silvaniei și președintele reuniunii.

Premiu pentru grădinarit și pomărit.

Adunarea generală a despărțămîntului subscris, încă în an. 1894 a decis a da două premii à 25 fl., acelor învățatori din raionul despărțămîntului său, cari s'au distinș în cultivarea grădinaritului și altoirei de pomi, spre care scop se provocă toți acei domni învățatori, cari voesc a obține aceste premii, ca să-și așternă ugările instruate cu atestat din partea senatului școlastic, (care se conțină câți și ce fel de pomi a altoit și cu ce rezultat în anul 1894/5) subscrisei direcțiunii până în prețua adunării generale din ast an, care se va ține la 11 Iulie st. n.

Dela Direcțiunea despărțămîntului XXVI al Asociațiunii transilvane.

Reghin, 4 Iunie 1896.

P. Barbu, Iosif Popescu, director. secretar.

SCRIRI ULTIME.

Budapesta, 12 Iunie. Scirea despre disolvarea parlamentului o susțin mai multe foi de aici. „Magyar Hirlap” dice, că disolvarea se va face la începutul lunii Iulie, ăr nouele alegeri se vor fixa pe Octomvre.

București, 12 Iunie. Agitația în cestiunea Metropolitului-Primat continuă. D. Fleva a adresat un apel către credincioși, femei și bărbați, pentru-ca Duminecă să se întrunescă toți în biserică și apoi să ia parte la întrunirea publică, ce se va ține la 10 ore a. m.

În urma petiției, ce a adresat Ghenadie Petrescu Regelui, hainele și rufăria Metropolitului-Primat au fost liberate ieri seara din palatul metropolitan.

Iași, 12 Iunie. Secțiunea Ligei de aici a recunoscut noul comitet central al Ligei.

De asemenea au recunoscut noul comitet secțiunile din Ploesci și Brăila prin scrisori foarte călduroșe.

Sofia, 12 Iunie. În Varna s'a ținut un mare meeting în afacerea schismei bulgare. Au luat parte o multime de Macedoneni. Tote silințele poliției de a împiedeca meetingul au fost zadarnice. Între altele el a protestat contra neînsemnătății reformelor obținute, și a reclamat drepturile Macedoniei la autonomie.

Paris, 12 Iunie. Se anunță din Atena, că la ridicarea asediului din Vamos, au fost uciși 144 Turci.

Rescola din Creta întindîndu-se și la vestul insulei, Turcia a trimis acolo două batalioane de infanteria.

Roma, 12 Iunie. „Agenției Stefani” i-se anunță din Massauah, că în procesul intentat generalului Barateri, procurorul a propus să fiă pedepsit cu 10 ani arest greu de garnisonă.

HIGIENA.

Despre îmbrăcăminte și lux.

II

Prin lux lesne ajungem la desfrânare și risipă, cheltuind cu ușurință de minte totul, ne mai stimând nici religionea, nici pozițiunea în care ne aflăm.

Cel dedat la patima luxului nu se mai gândește la virtute și onore, decât numai la desfrânări; nu mai cunoșce nici o margine în economie și, neputîndu-se folosi cu adevărat de cele avute, se face și călcător de dreptate, de adevăr și de jurământ, și își aruncă familia în miserie.

Să ne mărginim stările de avere și vom fi mulțămiți, decât vom începe a ne deda cu cruțarea, fără de care nu este stare, care să ajungă și cu care să se potă îndestuli cineva; chiar sârăcia se potă schimba în bogăția cu ajutorul simplității.

Să ne obișnuim a desprețui o zădarnică pompă, a ne mulțami cu puțin și a ave îmbrăcăminte numai pentru trebuință. Să ne învățăm a ne regula masa și traiul nostru nu după obiceiurile de acum, ci după acelea ale strămoșilor noștri. Să învățăm a ne întări în simplitate, a împuțina luxul, a porunci poftelor gurei, a nu ne rușina de sârăcia, a ne îndestuli cu puțin cheltueli necesitățile noastre, și, în fine, a ne purta într'un așa mod, ca bogățiile noastre să atërne mai mult de noi, decât de noroc, așa ca să fiă cine-va bogat, nu trebuie alta, decât un suflet fără dorințe și poște de prisos.

Luxul este aplicarea de a întrebuința averea și prisosul la lacoma împăcare a trebuințelor simțuale, la strălucirea externă, la pompă și căutarea comodității vieții.

Luxul, de altă parte, înghite în-su-și tot, împrejurii absorbte totul, și face pe popor sec, cuprins de amorie proprie, neager la câștigare și nesimțitor la cerințele morale mai înalte. Luxul sapă un abis între păturile sociale predominante și masele poporului și este cauza principală a acelei căderi, pe care o produc cunoscutele discordii interne și agitațiunile. Luxul sprijinesc acea lacomă căutare a plăcerilor accesibile avuților, acea expunere ipocrită a unei avuții imitate pe lângă o sărăcie lipită pământului de nevoi.

*

Acum vom arăta modul de îmbrăcăminte în timpul verii și al iernii.

În timpul verii se preferă sub toate punctele de vedere materiile subțiri de lână și hainele albe. Hainele de lână albă subțire sunt cele mai bune de purtat vara.

În timpul căldurilor mari trebuie omul să se pădască cu cea mai mare îngrijire, de-a nu sta expus în rațele soarelui, cari pricinuesc diferite bôle, ba chiar și morțe de multe ori. Pe cap este bine a purta o pălărie de paie cu bordurile foarte mari și largă, și a pune împrejurul pălăriei o cârpă albă subțire.

Băile său spălatul cu apă rece diminuează e foarte folositor în timpul căldurilor celor mari.

Hrana în timpul verii, pe căldurile cele mari, trebuie să fie puțină, ușoară și puțin substanțială, adică să fie mai mult compusă din substanțe vegetale, cum zarzavaturile (verdețuri) etc. Beuturile alcoolice trebuie a se înlătura pe cât se poate, căci sunt izvorul a multor bôle în timpul verii. În timpul mesei se va bea puțin vin amestecat cu apă simplă, său apă găsosă (sifon, apă de soda), ape minerale ca cele dela Borsec etc. Ceaiul și cafeaua sunt foarte bune în timpul verii, dăr trebuie a se bea recișore.

Se mai recomandă foarte mult repaos pe timpul căldurilor mari, mai cu seamă pentru agricultori, cari trebuie să stea dela lucru dela 12—2 ore după amieză, când căldura este foarte mare. Diminuează, când ese din casă, nici-odată nu trebuie să ese cu stomacul gol, ci în tot-deuna să mănânce ceva.

Pentru timpul de iernă, hrana trebuie să fie îndestulătoare și hrănitoare, compusă din cărnuri și grăsimi, peste tot dis, omul în timpul iernei trebuie să se hrănească bine și a se pune în cele mai bune condițiuni igienice, pentru a putea lupta contra frigului. În tot-deuna diminuează să nu esă afară din casă până nu va lua un ceai rusesc cu puțin rum, său lapte, după plăcere, său o cafea cu lapte.

Beuturile spirituose, cari sunt oprite cu totul în timpul verii, acum se recomandă, dăr în cantități foarte mici și se preferă mai mult în timpurile reci; în timpul postului Crăciunului și al Pascilor să se bea ceai după masă, din cauză că mâncările de post fiind reci, ceaiul luat cald încălzește și arangază foarte bine stomacul.

Frigul mare la om gonesc sângele dela piele către plămâni și creier și omul este espus la apoplexiă. Higiena dăr sfătuesce a se pădi foarte mult de frig mare, căci s'au vedut mai în tot-deuna cele mai multe ființe cădute victimă gerului, după cum a fost ierna anului 1892—93. Celebrul medic Sydenham foarte cu

drept dice: „Frigul a causat mai mulți morți, decât sabia, ciurma și fometea, toate trei împreună“.

Hainele în timpul iernei trebuie să fie bine strinse pe corp, ele trebuie să fie de lână său blâni bine uscate și încheiate la piept. Materiile grôse, dese și de colóre închisă sunt cele mai bune în contra frigului. Două cămeși puse pe corp țin mai multă căldură, de cât două haine pe d'asupra, cari pe lângă altele, îngreunază corpul și împedecă libertatea mișcării.

Flanela aplicată de-a dreptul pe corp (pe piele) este de cea mai mare necesitate pe timpul iernei.

În tot-d'auna să se porte vestiminte, cari să nu slăbescă pielea și să nu faci multă nădușelă corpului, căci prin acesta se expune omul la răceli grele, cari în multe casuri pôte aduce chiar și tuberculosă (ofitică).

Este dăr bine și se recomandă, ca în timpul iernei să se porte pe piele o flanelă de lână curată, cum sunt acelea ale *D-rului Jaeger*, cari apără corpul de diferite răceli, ce ar puté proveni în timpul iernei. Flanela trebuie a se schimba odată pe săptămână, căci alt-fel, în loc să țină cald, aduce frig.

În fiă-care diminuează omul să se spele pe corp (șăină la mijloc) cu apă rece și cu săpun; prin acesta corpul se întărește și pôte suporta mai bine frigul. Omul ast-fel deprins este mai puțin expus la răceli și are o viață mai liniștită. Filosoful *Kant* se îmbrăca ușor, ca să nu răcescă, și se spăla ierna pe picioare cu apă rece de tot, el a trăit 80 de ani.

Ierna, ca și vara, trebuie să se schimbe foarte des rufele atât de pe corp cât și din patul de durmit, căci premenirea desă absorbte transpirația pielii; *Pettenkoter* dice: „mai bucurios trimitem premenelele noastre la baie, de cât corpul nostru“.

Prin spălarea cu apă rece și cu săpun se depărtază murdăria pielii corpului; *Liebig* dice, că: „un stat înaintat în civilizațiune se cunoște după cantitatea de săpun, ce consumă“.

Influența climatei reci asupra omului se face simțită în diferite moduri. Sângele devine mai bogat în globulele cele roșii și circulația devine mare. Pofta de mâncare este foarte mare. Puterea musculară se dezvoltă foarte mult.

Peste tot însă, spre a puté rezista atât contra frigului, cât și a căldurei, trebuie a avé o viață regulată și o curetenia exemplară.

Într'un număr viitor vom vorbi ceva despre beuturi.

Prof. Dr. Elefterescu.

ECONOMIA.

Cultura legumelor.

V.

Varța creță (*Brassica oleracea acephala*) nu face căpățină și ea se cultivă ca celelalte verze. Sămăntul ei se face din Maiu până în Iulie. Peste iernă încă se lasă în pământ, de unde se taiă numai prin Februar, după ce i-au înghețat puțin frunzele.

Călaraba (*Brassica oleracea caulorapa*) iubesc un pământ bun, gras și umed; ea se pôte sămăna de primăvara începând până iernă, în fiă-care lună, așa că tot-deuna putem avé călarabe tinere și fragede. La săpat și udat trebuie să avem grijă, ca să nu prea rupem frunzele, căci atunci călarabele se fac cam lemnose și teiose. Peste iernă păstrăm de cele mai tinere, ér de sămăntă alegem pe cele mai mari și mai frumoșe.

Varța de rose (*Brassica oleracea gemifera*) nu face căpățină ca celelalte verze, ci crește pe un trunchiu înalt, care se rupe pe la stîrșitul lui August, ca să pôte crește căpăținile de pe de lături. Acestea ajung mărimea nucilor și stau pe trunchiu ca și rosele, de aceea îi și dice varța de rose. Peste iernă se lasă tot unde au crescut, numai se acoper cu paie său scânduri; cele de sămăntă însă se păstrază în pivnițe în năsip.

Carfiolul, cartafiolul său conopida (*Brassica oleracea botritis*) recere cel mai bun, mai umed și mai gras pământ între toate verzele. Sămăntul trebuie să se facă în strat cald (răsăduiță) său în casă în lădiță încă din Martie, de unde apoi se răsădesce în grădină. Peste vară se sapă și se udă de câte-ori cere trebuința. Când înflorește carfiolul, frunzele trebuie plecate puțin în jos, ér mugurii se culeg îndată ce s'au dezvoltat, ca să pôte crește după aceea alții în locul lor, căci de nu, tot se scutură și desfac ei de sine. Carfiolul se culege tómnă din grădină, se înplântă cu rădăcina în pământ în pivniță său în alt loc scutit de ger, unde încă se mai udă, ca să pôte vegeta, până când înflorește și se coc toți mugurii de pe el.

Broccoli încă este un fel de carfiol, care se cultivă întocmai ca și acesta, în pământ bun, gras și unde se pôte sloboți apa printre el pe timp de secetă.

Rutabaga (*Brassica napus rapifera*) este un fel de nap, ce se cultivă atât ca nutremânt pentru ómeni, cât și pentru vite, mai ales în locurile răcorose și muntoșe. Sămăntul se pôte face prin Februar și Martie, de-una în straturile reci, de unde apoi se scote și se răsădesce pe table. Rutabaga este cam mâncat de puțreci peste vară, de aceea nu prea reușesc în tot locul.

Napșorul de câmp și cel alb se cultivă asemenea pentru frunze; se sămăna tómnă și primăvara, ér peste iernă se lasă tot în pământul, în care au crescut.

3. Cultura cepelor — Ceapa (*Alium cepa*) este leguma, care nu pôte lipsi nici din casa bogatului, nici dintr'a săracului; ea conține mai multă materie zahărosă ca celelalte legumi, de aceea se și întrebuințează nu numai singură, ci aprópe în toate mâncările, la cari se adaugă pentru a-le îndulci și direge. Din acesta cauză nu vei afla o singură grădinuță cultivată cu legumi, din care să lipsescă ceapa.

Ceapa se prăsesce din sămăntă ce se adună din cepele mai mari, cari se pun primăvara în straturile, unde fac nișce lujeri înalți cu bătă în vîrf, din cari mai târziu se dezvoltă sămăntă; ea se mai pôte prăsi și din răsăduri (arpagic), cari se adună tómnă din straturile, în cari a fost sămăntată.

Ceapa iubesc un pământ mai ușor, bun și gras, care trebuie încă de cu tómnă săpat, ca să se mai pôte înfrăgeți de zăpada și înghețurile de peste iernă. Sămăntul ei se face prin Martie și Aprilie; înainte însă de a se sămăna, se încolțesc mai întâiu în casă, înmuindu-se în apă caldă și ținându-se ast-fel două trei zile până ce încolțesc. Sămăntul se pôte face în rënduri său imprăștiat. După ce a răsărit, se plivesc mereu, ca să n'o impresore bu-ruenile.

Răsăditul cepei se face în decursul lui Maiu și Iunie. Cu privilegiul acesta îi se retază rădăcinile firóse și vîrtul foilor, apoi se răsădesce în alt strat anume pregătit, la o depărtare tot de o palmă un fir de altul. După răsădire se sapă de câte două trei ori, precum cere

trebuința, éră la săpatul dia urmăi se calcă foile la pământ, ca să mai pôte crește în sus, ci cu atât să-i crească mai tare căpățina din pământ.

Călcatul foilor se face prin Iulie, ér scosul prin Septemvrie; este însă un fel de ceapă, care se sămăna numai prin Octomvrie și peste iernă stă în pământ până primăvara atunci începe a crește ca și cea sămănată primăvara; acesta se chiamă ceapă de iernă. De-altmintrelea cea sămănată primăvara, decă s'a dezvoltat de ajuns, pôte rămâne peste iernă în pământ, unde, îndată ce se duce zăpada, dă semne de creștere și dezvoltare. Peste iernă ceapa se ține în pivniță și celare ca să nu degere, ér de cum-va a degera, se iasă tot acolo, până ce se desghetă pe rënd.

Ceapa e mai de multe feluri cea ordinară roșie, care se face rotundă, ceapa de iernă (*alium fistulosum*); de care am amintit și mai sus și ceapa galbină (*alium ascalonicum*), care se face cam lungăreț și are cel mai plăcut gust între toate cepele.

I. Georgescu.

MULTE ȘI DE TOATE.

0 descoperire interesantă.

În anul 1280 s'a găsit în orașul Quila, al fostului regat neapolitan, un vechiu de marmură, care cuprindea și placă de bronz. Savantul profesor Striba a recunoscut, că această placă este o pede dedicatăre cu sentința de morțe a Isus Christos în limba chaldeică. Sentința de pe lespede, — autenticitatea ei a fost recunoscută mai târziu de către o comisiune francesă de arte, — sună ast-fel traducere:

„Verdictul lui Pontius Pilatus, locștor în țera Galilea-de-jos, cu așa cuprincă Isus Nazaret, să îndure pedepsa prin răsădugire. În anul al 17-lea al guvernării lui Tiberius, în ziua 25-a a lunii Martie în orașul sfânt al Ierusalimului, când Anania și Caiafa erau preoți mari și jertfitori ai lui Dumnezeu, condamnă Pontius Pilatus guvernor al Galileei-de-jos, de pe scaun său judecătoresc ca pretor, pe Isus din Nazaret la pedepsa prin răsădugire, înțepant între doi ucigași. După marturisirea mari și ponderóse ale poporului, Isus este: 1. în mod fals ca nul lui Dumnezeu; în mod fals ca regele lui Israel; 3. așezat în templu în mod sacrilegiu, însuș de tot felul de popor, care purta în mărșuri de palmie; prin urmare Isus este: 4. dușman al legii; 5. un agitator; 6. un amegitor. Fiatus poruncuesce, în numele marelui imperator Tiberius, primului ceturion Quirilus Cornelius, a conduce osandita Isus din Nazaret la locul de executare și a face să se îndeplinescă osândinterdicte deasemenea ia tot poporul, boșșilor și sarașilor, a împedeca morțea lui Isus. sub greutatea acaleași pedepse ca la el“.

Martorii, cari au isădit acest verdict, așa dăr martorii de sânge ai Mânturului, sunt: 1. Daniil Robani fariseu, Iohanes Zarobabei; 3. Rafael Robani și Elias Kapel, cărturar. La capătul de al lespedei stă scris, că o așezare lespede a fost trimisă fiă-cărui nēm (ovrei).

Posta turcescă.

Între multele instituțiuni, cari se fac numai de curând au fost introduse, ca să se afle în stadiul de dezvoltare în imperiul turcesc este și posta turcescă. Este foarte greu a fi factor postal în Ismid, Smirna sau Beirut, deoarece factorul, fiă el turcu, grec, spaniol său jidan trebuie să vorbescă său cel puțin să cunoscă 6—8 limbi. Afară de acesta se mai adaugă și greutatea a descifra adresele, cari nu sunt scrise așa de precis și tămurit, ca la noi. Oficiștii postali au o poziție și mai grea, deoarece sunt neîntrerupt șicanați cu întrebări

...când au lucrul cel mai mult. Și încă merge cum merge prin orașe, la sate... domnesco referințe postale și mai triete. Localități separate pentru postă nu... de loc și serviciul poștal îl îndepline... o călăreț, care împarte scrisorile și pachetele ședând calare. Când călărețul... șesece înaintea vrunei cafenele turcesci, totă lumea din ea alergă afară și unul dintre Turci, care știe ceti, descifrează adresele diferitelor scrisori.

Pensiuni în America.

Pensiunile, pe cari le plătesc statele Nord-Americane funcționarilor îmbătrâniți în serviciu, se urcă la o sumă foarte mare. Până când în 1889 căpătau în America-Nordică 489,725 de indiviți pensii în suma de 180 milioane dolari, până atunci în 1893 numărul pensionistilor se urcă la 965.012. În acest an visteria statelor unite plăti pensii în suma de 317 milioane dolari

Animale aflătoare în peire.

De present există două specii de animale, adică Bisonul din America și Kengurul din Australia, cari sunt aproape de a se stinge cu totul de pe rotogolul pământului. În „Parcul național” dela Yellowstone încă înainte de doi ani mai erau 200 de Bisoni, astăzi însă nu mai sunt decât 50. Vânătorii persecută foarte mult pe acest animal, deoarece pielea și căpățina lui se vinde pentru bani scumpi. Din cauza aceasta toate exemplarele de Bisoni, cari le mai află în diferite ținuturi ale Americii, le duc în grădina de animale din Washington. Precum Bisonul în America, tot așa este persecutat în Australia Kengurul, de aceea parlamentul englez a hotărât, ca începând dela 1 Noembrie și până la ultima Aprilie, să nu fiă iertat nimănui să vâneze Kenguri.

Șerpe petrificat.

Celebrul profesor universitar italian Panoari a făcut în Egipt o descoperire foarte interesantă. A aflat adevărat, că șerpii în Egipt, au deosebită însușire de-a înțepe și de-a se prefăca. ca și în pământ, îndată ce îi stringi puțin de gât. Pancari a făcut apoi descoperirea, că îndată ce apeși cu mâna trupul unui astfel de șerpe înțepenit în alt loc și nu la gât, el imediat își capătă din nou elasticitatea. Despre un astfel de soi de șerpi se face amintire și în bibliă, când adevărat Moise se produse înaintea lui Faraon din Egipt cu un astfel de șerpe și toți cei de față priviră înțepenirea șerpelui, ca pe o minune, și nu putură de loc înțelege cum de era Moise în stare să reinvie pe șerpele înțepenit.

Comorile Țarului Rusiei.

O foie engleză descrie astfel comorile Țarului: Comorile marelui împăraț se păstrează în castelul de iernă. Acolo se află coroana Țarului pretuită în un milion și jumătate de ruble, adevărat cam trei milioane florini. Această coroană are forma unei mitre episcopesci, care însemnează, că el, Țarul, e și capul bisericii răsăritene. Ea e înfrumusețată cu 45 diamante și alte multe petri scumpe, între cari și un rubin de coloră roșie-palidă și de o mărime extraordinară. Tot așa de prețioasă e coroana Țarului. Pe amândouă însă le întrece sceptrul Țarului, care e înfrumusețat cu cel mai mare diamant din lume, cu vestitul diamant „Orloff”, care e greu de 185 carate. Acest diamant a fost vândut grifului Orloff — dela care și are și numele — de către un comerciant armean numit Lazarev, pentru: 450,000 ruble bani gata, 2000 ruble venit anual și o diplomă de nobil. Orloff l'a dăruit apoi Țarului Cătărina a II-a. Mai are Țarul și un zafir — petra scumpă — de o coloră verde-vinieție al cărui preț e ne mai pomenit de mare. O parte a comorilor Țarului se păstrează în Cremlul din Moscova. Aci se poate vedea și coroana lui Vladimir Momonach, pe care l'a dăruit-o Connen, împăratul Bizanțului la anul 1119. Această coroană e un minunat

lucru de filigran preșerat cu petri scumpe și diamante.

Ōmeni cu păr verde.

În statul Nevada din nordul Americii există o mulțime de ōmeni cu păr verde. Aparința acestă extraordinară se pōte explica astfel: Orașele din numitul stat mai tōte sunt clădite lângă mine, și fumul ce ese din topitōre este atât de puternic, încât colorază cu coloră verde închisă părul, barba, mustețele și sprincenele ōmenilor, cari trăesc în acele orașe. Colorărea acestă nu strică însă de loc părului, căci nu-i slăbește rădăcina, ci din contră o întărește și face părul mai mōle.

Colonizarea de iepuri în Svedia.

La începutul deceniului acestuia s'au stîrpit cu totul iepurii din Svedia, în urma unor bōle, așa căt Svedienii au trebuit să se îngrijescă de colonizarea altor iepuri. Guvernul din Svedia a dus în 1892 din Germania mai multe mii de iepuri și li-a dat drumul prin diferite părți ale țerei. Încercarea acestă a succes foarte bine, căci iepurii se înmulțesă foarte repede, și mai ales pe insula Hyen, locul de vînat al regelui Oscar, s'au înmulțit în anii din urmă atât de tare, încât pentru tōmna viitoare s'au plănuit mari vînatōrii asupra iepurilor.

Ce s'a ales din creerii lui Voltaire.

Cu acestă întrebare se ocupă de present diarele din Paris. Marele filosof și poet frances Voltaire a murit la 31 Maiu 1778. Cadavrul s'eu a fost îmbalsamat de către un farmacist din Paris cu numele Mitonard, care pentru serviciile sale a obținut dela familiă permisiunea, ca să țină pentru sine „lăcașul ingeniului lui Voltaire.” Mitonard prepară creerii și la 1830 îi dăruie ministrului de justițā. Paul Arenal, unul dintre scriitorii biografiei lui Voltaire afirmă, că la 1862 creerii savantului frances s'au aflat în posesiunea unui strănepot al farmacistului Mitonard. Că unde se află ei astăzi, nu se mai știe. Toamă adevărat sōrte a avut-o și inima Virginiei de Orlean. După cum spune legenda, Englesii de mai multe-ori au aruncat inima în foc, d'ea ea n'a ars. În urmă, urându-se de acestă muncă, aruncară inima Virginiei împreună cu cenușa cadavrului ei, în Sena.

Literatură.

Excursiuni pe munții Țerei-Barsei și ai Făgărașului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureșianu” din Brașov o carte foarte prețioasă, scrisă de d-l Ioan Turcu, protonotar pens. al comitatului Făgăraș. În această carte, scrisă în formă de istorisiri pe cât de interesante, pe atât și de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amănunțită a munților, cu tōte poteciile și platourile lor, cu animalele și plantațiunile lor; apoi viața ciobanilor și păstorilor din munți cu multe legende și istorisiri plăcute; descrieri întregite cu schițe istorice despre castelele și Țera Făgărașului etc. etc. Pentru istorici, pentru turiști, pentru cei ce vor să cunoască, ori chiar să facă excursiuni la munți, cu un cuvînt, pentru toți iubitorii de sciințā și de frumșețāle naturii, această carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba românească, oferă o lectură de tot plăcută și folositoare totodată. Un exemplar, constătător din 220 pag. format mare 8°, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vîndare și la tipografia „A. Mureșianu” în Brașov.

În tipografia „A. Mureșianu” din Brașov a apărut: Călenzā în dreptul Cambial, de Nicolau Nilvan, avocat și director esecutiv al institutului de credit și economii chioran, — un op de dîlnică necesitate pentru toți aceia, cari au afaceri cu bănefi și cu împrumuturi cambiale.

Pentru a face mai plăcută și ușorā studiarea diferitelor lucrări de specialitate, autorul a urmat sistemul intuitiv, nisîndu-se a familiarisa pe cetitor cu cunoșcin-

țele dreptului cambial. Într'o parte a opului sunt reproduse în capitoli deosebiți tōte dispozițiunile legii, cari se refer la oambii, cum și numēroșe decisiuni ale Curiei menite a clasifica textul legii. În partea din urmă se află și un indice alfabetic, cu ajutorul căruia cetitorul pōte afla numai decăt instrucțiunile de lipsă pentru singuraticile afaceri. — Prețul unui exemplar 1 fl. Se pōte procura dela autorul, în Șomcuta mare (Nagy-Somkut.)

„Biblioteca Nouă”, care apare în editura Librăriei David I. Benvenisti, în Craiova, și care și-a luat deja un avînt foarte mare, publică în No. 3 câte-va novele inedite ale talentatului ei Director D. Teleor, sub titlu de: „Povestiri”. No. 4, tot din această interesantă Bibliotecă, publică câte-va schițe scrise într'un stil foarte limpede și curat, de A. Lupu-Antonescu, sub titlu: „Din Viața Săracă”. Recomandăm cu multă căldură cetitorilor noștri „Biblioteca Nouă”, care e una din cele mai ieftine și interesante publicațiuni românești. Se găsește de vîndare și la librăria Ciurcu din Brașov cu 16 cr. exemplarul.

În Tipografia diecesană din Arad a apărut: Gramatica Română pentru învățământul secundar, de Ioan Petranu, profesor de limba română în Arad. Partea I, Etimologia. De vîndare la autorul. Prețul 1 fl., pentru învățători 70 cr. — La lucrarea manualului present, d-l autor a ținut seamă de rezultatele sciinței moderne; ortografia este cea a Academiei române, d'ea unele excepțiuni în favorul fonetismului.

Căendarul săptămănei.
IUNIE. are 30 zile. CIREȘAR.

Țilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	2 Cuv. p. Nicefor	14 Antonia
Lun.	3 S. m. Lucian	15 Vitus
Mar.	4 Păr. Mitrofan	16 Iustina
Mer.	5 M. Dorofteiu	17 Adolf
Joi	6 Visarion și Ilar.	18 Marcela
Vin.	7 S. m. Teodot	19 Gervasiu
Sâm.	8 S. m. T. Strat.	20 Silveriu

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 12 Iunie st. n. 1896.

Măsura s'eu greutatea	Calitatea.	Valuta austr.
		fl. cr.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos	5 40
"	Grău mijlociu	5 20
"	Grău mai slab	5 —
"	Grău mesteac	3 60
"	Săcară frumōsă	3 70
"	Săcară mijlociă	3 40
"	Orz frumos	3 10
"	Orz mijlociu	2 80
"	Ovēs frumos	2 70
"	Ovēs mijlociu	2 40
"	Cucuruz	3 50
"	Mălaiu	5 60
"	Măzore	6 —
"	Linte	7 —
"	Fasole	7 —
"	Sămēnță de in	7 70
"	Sămēnță de cânepă	5 10
"	Cartofi	— 70
"	Măzărliche	— —
1 kilă	Carnea de vită	— 52
"	Carnea de porc	— 52
"	Carnea de berbec	— 32
100 kil.	Său de vită prōspăt	21 —
"	Său de vită topit	32 —

Cursul losurilor private
din 10 Iunie 1896

	cump.	vinde.
Basilica	6 70	7 —
Credit	198 25	199 25
Clary 40 fl. m. c.	5 50	5 50
Navig. pe Dunăre	139 —	143 —
Insbruck	27 50	28 50
Krakau	25 75	26 25
Laibach	22 75	23 75
Buda	62 50	63 50
Palfy	60 —	61 —
Crucea roșie austr.	18 —	18 50
do ung.	10 —	10 50
do ital.	11 75	12 25
Rudolf	23 —	24 —
Salm	69 —	70 50
Salzburg	26 —	27 —
St. Genois	70 —	71 —
Stanislau	43 —	45 —
Triestine 4 1/2 % 100 m. c.	— —	— —
do 4 % 50	69 —	73 —
Waldstein	61 —	63 —
Sărbesci 3 %	33 65	34 65
do de 10 franci	— —	— —
Banca h. ung. 4 %	121 —	122 —

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 10 Iunie n. 1896.

Sămînțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 ohlogr.	
		dela	până
Grău Bănățenesc	80	6.90	7.—
Grău dela Tisa	80	6.95	7.05
Grău de Pesta	80	6.90	7.—
Grău de Alba-regala	80	6.90	7.—
Grău de Bácska	80	7.—	7.10
Grău ung. de nord	80	—	—

Sămînțe vechi ori nouă	soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 ohlogr.	
			dela	până
Săcară		70-72	6.85	6.40
Orz	nutreț	60-62	4.40	4.70
Orz	de vinars	62.64	—	5.—
Orz	de bere	64.66	—	—
Ovēs		89.41	6.10	6.40
Cucuruz	bănăț.	75	—	—
Cucuruz	altu soi	78	—	—
Cucuruz	"	—	—	—
Hirișcă	"	—	—	—

Produsele div.	Soiul	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungar.	27.—	35.—
—	transilvăuă	—	—
—	bănățenă	—	—
—	roșă	28.—	30.—
Oleu de rap.	rafinat dup'n	—	—
Oleu de in		—	—
Uns. de porc	dela Pesta	49 50	50.—
	dela țeră	—	—
Blăniuă	svēntată	46.—	47.—
	afumată	51.—	52.—
Său		—	—
Prune	din Bosnia în buți	10.75	11.25
	din Serbia în saci	10.75	11.25
Lictar	slavon nou	14.—	14.50
	bănățenesc	12.50	13.—
Nuc	din Ungaria	—	—
Gogoși	unguresci	—	—
	sărbesci	—	—
Miere	brută	—	—
	galbină strecurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—
Spirt	brut	—	—
	Drojdiuțe de spirt	—	—

Bursa de București
din 3 Iunie n. 1896.

Valori	Do. bēnda.	Scad. cup.	Cu bani gata
Rentă română perpetuă 1875	5 1/2 %	Apr.-Oct.	101 1/2
Rentă amortisabilă	5 1/2 %	" "	99 1/2
" " (Impr. 1892)	5 1/2 %	Ian.-Iul.	100 1/2
" " din 1893	5 1/2 %	" "	100 1/2
" " 1894 int. 6 mil.	5 1/2 %	Apr.-Oct.	96 7/8
" " (Impr. de 32 1/2 mil.	4 1/2 %	Ian.-Iulie	86 7/8
" " (Impr. de 50 mil.	4 1/2 %	" "	87 3/4
" " (Impr. de 274 m. 1890	4 1/2 %	" "	88 1/4
" " (Impr. de 45 m. 1891	4 1/2 %	" "	87 3/4
" " (Im. de 120 iul. 1894	4 1/2 %	" "	87 3/4
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6 1/2 %	Mai-Nov.	101 —
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	237 —
Oblig. comunei București 1888	5 1/2 %	Ian.-Iul.	97 —
" " " din 1884	5 1/2 %	Mai-Nov.	— —
" " " din 1888	5 1/2 %	Ian.-Dec.	— —
" " " din 1890	5 1/2 %	Mai-Nov.	95 3/8
Scrisuri fonciare rurale	5 1/2 %	Ian.-Iulie	98 7/8
" " urbane București	3 1/2 %	" "	— —
" " " Iași	5 1/2 %	" "	90 1/8
" " " "	5 1/2 %	" "	84 1/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6 1/2 %	" "	— —
v. n.			
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	— —
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	1584.
Banca agricolă	500	150 v.	203.—
Dacia-România ult. div. 95 lei	200	intr. v.	408.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	" "	420.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	" "	300.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	" "	181.—
Soc. Rom. de Hartie ult.	100	" "	— —
"Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	" "	100.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	— —
" " 2 em. u. d. 0	100	" "	— —
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	100	" "	— —
"Bistrița" soc. p. f. hărtii 30	100	" "	400.—
Societ. p. const. de Tramways	30	" "	— —
20 franci aur			20.09

S C O M P T U R I :

Banca naț. a Rom.	5 1/2 %	Paris	2 1/2 %
Avansuri pe efecte	6 1/2 %	Petersburg	4 1/2 %
Casa de Depuieri	5 1/2 %	Berlin	3 1/2 %
Londra	2 1/2 %	Belgia	3 1/2 %
Viena	5 1/2 %	Elveția	3 1/2 %

Tērgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 8 Iunie de 8966 capete, la 9 Iunie au intrat — capete și au eșit 7 capete rămăe uēnd la 10 Iunie un număr de 8959 capete.

Se notēză marfa: ungurescă veche, grea dela — or. până la — or. — or. marfă ungurescă tineră grea dela — or. până la — or., demijloc dela 49.— or. până la 50.— or. ușorā dela 48.— or. până la 50.— or.

Marfă țerănescă grea dela — or. până la — or. de mijloc dela — or. până la — or. ușorā dela — or. până la — or.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Gregoriu Maior.

Rohseidene Bastkleider fl. 8.65

bis 42.75 per Stoff zur kompletten Robe. — Tussors und Shantungs-Pongees — sowie schwarze, weiße und farbige Henneberg-Seide von 35 fr. bis fl. 14.65 per Met. — glatt, gestreift, farrirt, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.

Selden-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hofl.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Iunie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.80
Renta de corone ung. 4%	98.85
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.90
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.70
Bonuri rurale ungare 4%	96.95
Bonuri rurale croate-slavone.	96.75
Imprum. ung. cu premii.	150.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	138.50
Renta de hartie austr.	101.25
Renta de argint austr.	101.25
Renta de aur austr.	122.60
Losuri din 860	147.75
Acții de ale Băncii austro-ungară.	958.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	383.25
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	353.60
Napoleonori.	9.53
Mărci imperiale germane	58.80
London vista	120.05
Paris vista	47.67 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.30
Note italiene.	44.60

Cursul pietei Brașov.

Din 13 Iunie 1896.

Bancnote rom. Cump.	9.49	Vënd.	9.51
Argint român. Cump.	9.40	Vënd.	9.45
Napoleon-d'orl Cump.	9.52	Vënd.	9.54
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble rusești Cump.	126.50	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Concurs

la stațiunea de cantor-învățător.

Pentru ocuparea stațiunii de cantor-învățător gr. cat. în Sărăuad se deschide concurs cu termen de 12 Iulie a. c.

Salarul face: 1) quartir liber cu confort, legumerie și super-edificațiile necesare; 2) 420 fl. și anume: 302 fl. bani gata plătiți prin senat, afară de 45 fl. ștolare, ce se încasază ocașional și 118 fl. în natură și naturalii (100 fl.) plătite cele din urmă eră-și în rate prin senat.

Cincinaliile sunt socotite în suma de 420 fl.

La concurs sunt îndreptățiți numai indiviđi gr. cat. români calificați sau absoluți cu eminențe, sau clasă generală bună, și cari posed limba română în vorbire și scriere.

Pricepătorii de cant figural, co-

riștii și cântăreții bunî, între condițiunii egali, vor fi preferiți.

Să recere cunoștință și prezentare personală.

Concursurile vin a se adresa: *Oficiului parochial gr. cat., ca direcțiune școlară* în T.-Szarvad, p. u. Tasnád (comit. Szilágy).

Sărăuad, 8 Iunie 1896.

Pentru senat:

Mihaiu Oșan m. p. G. Stanciu m. p.
curat. bis. școlar. președinte.
1001,1—1

Publicațiune de licitațiã.

Biserica română gr. or. cu hramul S-lui Nicolae din Brașov-Schei, și comuna bisericescă română gr. or. din Brașov cetate. având de scop a vinde realitatea lor aflătoare în Brașov, suburbiul Blumena, a împărțit acea realitate în 16 parcele, după cum se pôte vedé din planul aflător în cancelaria D-lui Advocat Nicolae Străvoiu. Din cele 16 parcele de astă-datã se pun în licitație următoarele 3 parcele:

1) parcela IV în estensiune de 1441.68 metri cadrați dimpreună cu casa de grădinar; prețul de esclamare fiind 2400 fl.;

2) parcela V în estensiune de 1167.9 metri cadrați cu prețul de esclamare 1800 fl.;

3) parcela VI în estensiune de 1348.5 metri cadrați cu prețul de esclamare 2700 fl.

Licitația pentru vinderea celor trei parcele susnumite se va ține în 1 Iulie 1896 la 9 ore în cancelaria D-lui Advocat Nicolae Străvoiu (Brașov cetate târgul cailor Nr. 6) unde se va puté lua în vedere planul de parcelare și se vor puté ceti și condițiunile de licitațiã.

Până în 30 Iunie 1896 se pot face și oferte în scris provédute cu vadiu de 10% a prețului de esclamare.

Ofertele în scris sunt a se adresa D-lui Advocat Nicolae Străvoiu.

La dorința cumpărătorului jumătate din preț va puté se rămână întabulat pe parcela cumpărată pre lângă plătirea unei dobândi de 6%.

Brașov, 25 Mai 1896 v.
991,2—3.

Nrul 7563 - 1896.

PUBLICAȚIUNE.

În revierul orășenesc se arendeză pe cale de oferte și licitațiune pe durată 1896—1898, următoarele locuri de pășunit din pădure:

a) locul de pășunit numai pentru vite cornute 182 jugăre;

b) locul de pășunit pentru vite cornute și oi 1053 jugăre; la olaltă 1235 jugăre.

Reflectanții au de a-și ascerne ofertele timbrate, închise și provédute cu un vadiu de 50 fl., până în 23 Iunie a. c., înainte de prând la 11 ore la oficiul orășenesc forestieral. Pertractarea va avé loc în aceeași ți la 11 1/2 ore înainte de prând.

Brașov, 4 Iunie 1896.
993,2—3 **Magistratul orășenesc.**

A V I S!

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potú face și refino ori și când dela 1-ma și 15 a fiã-cărei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonézã din nou, să binevoiască a scrie adresa lãmurit și să arate și posta ultimã.

Administraț. „Gaz. Trans.”

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Întemeiată
la 1887.

„VICTORIA“

Întemeiată
la 1887.

Institut de credit și economii, societate pe acții.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 12,000.000.

Primesce depunerii spre fructificare, după care solvesce 5% interese fără privire la terminul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvesce institutul separat.

După starea cassei, depunerii până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depunerii se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

912,8—* **Direcțiunea institutului.**

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acestú stabilimentú este provédutú cu cele mai bune mijloce tehnice și fiindú bine asortatú cu totú felulú de caractere de litere din cele mai moderne este pusú în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AURÚ, ARGINTÚ ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURÍ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURÍ.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.*

Coverte, in lola máximeã.

TARIFE COMERȚIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURÍ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescú în biuroulú tipografiei, Brașovú Târgulú Inului Nr. 30, etagiulú I, câtrã stradã. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afarã rugãmú a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovú.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:	Plecarea trenurilor din Brașov.
1. Dela Pesta la Brașov:	1. Dela Brașov la Pesta
Tr. accelerat: 5 ore 07 m. dimineța.	Trenul mixt: 5 ore 8 min. dimineța.
Trenul de persoane: 8 ore dimineța.	Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.	Trenul de persoane: 7 ore 43 min. sãra.
Trenul mixt: 10 ore 25 minute sãra.	Tr. accelerat: 10 ore 26 min. sãra.
2. Dela Bucuresci la Brașov:	2. Dela Brașov la Bucuresci:
Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.	Trenul de pers.: 3 ore 55 min. dimi.
Trenul mixt: 5 ore 20 m. după améđi.	Tr. accelerat: 5 ore 14 m. dimi.
Trenul de persoane: 9 ore 8 minute sãra.	Trenul mixt: 11 ore înainte de améđi.
Trenul accel.: 10 ore 19 minute sãra.	Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.
3. Dela Zãrnesci la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)	3. Dela Brașov la Zãrnesci. (Gara Bartolomeiu.)
Trenul mixt: 7 ore 44 min. dimineța.	Trenul mixt: 8 ore 35 min. dimineța.
Trenul mixt: 1 ora 29 min. după am.	" " 4 " 55 m. după am.
Trenul mixt: 8 ore 31 min. sãra.	Trenul mixt: 4 ore 30 min. dim.
4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.	4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.
Trenul de pers.: 8 ore 15 min. dimi.	Trenul de persoane: 3 ore 1 după am.
Trenul de persoane: 1 ora 46 m. d. am.	Trenul mixt: 8 ore 50 minute dimi.
Trenul mixt: 7 ore 12 min. sãra.	Trenul de pers.: 5 ore 20 min. dimi.
5. Dela Sinaia la Brașov*)	5. Dela Brașov la Sinaia*)
Trenul de persoane 7 ore 40 m. dim.	Trenul de persoane 6 ore 40 min. sãra.

*) Acest tren circulezã numai Joia Dumineca și la sãrbãtori.